DR. M.W. ROYSE 1-16-42
ROOM 300 DEMOLL BUILDING
700 - 12 ST. N. W.
WASHINGTON

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telefonas Canal 8010-8011
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
The most influential Lithuanian Daily in America.

No. 160 | 3c a Copy | Chicago, Illinois, Penktadienis, Liepos-July 11 d., 1941 m. | Kaina 3c | VOL. XXV

Bolševikai Nužudė Vyskupą J. Staugaitį

Nužudytas kanaun. Maciejauskas ir trylika kitų kunigų

Lietuvoje iš mokyklų pašalinta rusų kalbos dėstymas. Vietomis reiškiasi šiltinė. Kraštui reikalingi profesionalai

Bėgdami bolševikai, jau paaiškėjusiomis žiniomis, nužudė 15 lietuvių kunigų, kurių tarpe yra vyskupas Staugaitis, kanauninkas Maciejauskas ir kiti.

Vokiečių ryto fronto pranešimai vėl lakoniški ir bendro pobūdžio, kad operacijos eina sekmingu planingumu. Tas reiškia, kad netrukus vėl galima laukti didelių sensacijų kaip ir pirmoje žygio fazijoje.

Lietuvoje labai trūksta gydytojų, agronomų bei inžinierių. Tų specialybių žmonės valdžios kviečiami registruotis ir užimti kuoskubiausiai vietas.

Vyriausybė iš mokyklų prašalino rusų kalbą ir įvedė visose mokyklose prieš bolševikų okupacijos dėstytas kalbas. Aukštosios mokyklos paskelbė visų studentų ir profesorių perregistravimą.

Lietuvos Žemės Ūkio rūmai kviečia ūkininkus vieni kitus talkininkauti, kad bendromis jėgomis nudirbti ūkio darbus ir tokiu būdu išvengti darbo jėgos ir įrankių padarinių.

Lietuvoj vietomis pasirodė šiltinė.

Minsko kalėjime rasta nemaža lietuvių kalinių, kurie padedant vokiečiams jau vyksta Lietuvon. Liepos 11 d. rytą išvykstu Lietuvon ir Latvijon. Kelionėje būsiu apie savaitę. Grįžes galėsiu plačiau nušviesti padėtį.

Dr. Pranas Ancevičius.

VOKIEČIAI MARŠUO JA Į MINSKĄ

("Draugas" Acme telephoto)

Čia parodoma panzerinė kariuomenė maršuojanti į Minską, baltgudžių sostinę. Minskas buvo pirmutinis didelis sovietų miestas patekęs į vokiečių rankas. Paveikslas atsiųstas radio bangomis iš Berlyno.

Trumpai

P. G.

Buvo laikas, kada Jeruzalės žydams buvo duota proga pasirinkti Kristų ar Barabą. Fariziejų ir Rašto žinovų sukurstytos minios pasirinko Barabą.

Žmonija visada ir visur turėjo ir turi daryti panašius pasirinkimus. Bet ne visada pasirinkimai būna aiškūs. Ne visada gauname rinktis vieną iš dviejų — Kristų ar Barabą. Kartais priseina rinktis vieną iš dviejų latrų — iš dviejų blogybių. Tokiame atsitikime protingai pasielgiame, kai renkamės atgailaujantį latrą, tai yra kai pasirenkame mažesniąją blogybę.

•

Dabar geros valios žmonės staiga turėjo rinktis vieną iš dviejų latrų — Staliną ar Hitlerį. Vienoda nuomonė čia nesusidarė. Vieniems pasirodė, kad Hitleris yra yra mažesnysis latras ir jį pasirinko. Kitiems pasirodė, kad Stalinas yra daug mažesnis latras. Todėl jį ne vien pasirinko, o ir pažadėjo jam paramą jo kovoje su kitu latru.

•

Anglijos ir Amerikos vyriausybininkai sako, kad, laimėjus demokratijoms nebūtų gyvenimo. Todėl stoja Stalino pusėn. Bet lengva įsivaizduoti, koks būtų demokratijų gyvenimas, jei su Anglijos ir Amerikos parama imtų viršų Stalinas.

•

Kad paklupdyti Staliną, tai Hitleriui nesvarbu tuotuojau pasiekti Maskvą ir ją užimti. Svarbiausias čia daiktas yra išblaškyti ir sunaikinti raudonąją armiją. O tą atlikti vokiečiams lengviau šiapus, negu anapus Maskvos.

•

Anglijos vyriausybininkai skelbia, kad taikos nebūsią tol, kol nugalėsią Hitlerį ir išnaikinsią nacius. Per aną Didįjį Karą alijantai skelbė, kad taikos nebūsią tol, kol kaizerį nuversią. Tąsyk savo tikslo atsiekė, bet vietoj kaizerio turi Hitlerį, kurs daug sykių baisesnis, negu kaizeris. Jei dabar pasiseks Hitlerį ir nacius nuveikti, tai kažin ar nepasirodys, kad turi reikalo su baiseniu priešu, negu Hitleris.

•

Žinios iš rytinio fronto skelbia, kad komunistai, traukdamiesi iš pagrobtų žemių, naikina ne vien visokias gėrybes, o taip-gi žudo tūkstančius žmonių, kurie jiems buvo nužiūrėtini. Anglija ir Amerika pažadėjo Stalinui paramą be jokių išreikalavimų susilaikyti nuo pragariškų darbų.

•

Dabar niekas iš jaunų vyrų negali skųstis negalėjimu darbo gauti. Dabar progų įsigauti į gerus darbus yra tiek ir tiek. Kas dar nežino, kur, ko ir kaip stvertis, tai tegul kreipiasi į National Veterans' Employment Committee, 1608 K st., N. W. Washington, D. C.

Naujiems vyrams drafto loterija liepos 17 d.

WASHINGTON, liepos 10. — Liepos 1 d. įsiregistravusiems kariniam draftui 21 m. amž. vyrams loterija įvyks šio liepos mėnesio 17 dieną. Po to nauji drafto vyrai bus sujungti su praeitais metais įsiregistravusiais dar nepašauktaisiais vyrais.

Kongreso gi žemesniuose rūmuose svarstomas draftu pašauktiems vyrams tarnybos termino pratęsimo klausimas. Sakoma, prezidentas Rooseveltas norėtų, jei pašaukti vyrai dar vieneriems metams, arba neribotam laikui būtų palikti, atsižvelgus į nerimą pasauly.

Kongrese tačiau priešinimąsi šiam sumanymui.

Knox kaltinamas submarino nevadavimu

WASHINGTON, liepos 10. — Senatorius B. C. Clark, dem. iš Mo., senate iškėlė kaltinimą prieš laivyno sekretorių Knox dėl jo atsisakymo vaduoti nuskendusį submariną O-9 su 33 vyrų įgula.

Kai submarinas nuskendo ir laivyno narai negalėjo pasiekti didelės gilumos, žymus okeanų dugnų tyrinėtojas dr. William Beebe pasiūlė savo aparatą, kuriuo galima be baimės įsileisti keletą tūkstančių pėdų vandens gilumon. Jis savo patarnavimą laišku pasiūlė sekretoriui Knox. Bet sekretorius į pasiūlymą nė neatsakė, pareiškia sen. Clark.

Sen. Clark sako, kad submarino O-9 nuskendimas su 33 vyrais yra didelė gėda sekretoriui. Nes geri laivai pavedami Anglijai, o namie vartojami niekam tinkamieji.

Kritikuoja Churchillio vyriausybę

LONDONAS, liepos 10. — Parlamento naujas atstovas Brabner, kurs dalyvavo Krito salos gynime nuo nacių, aštriais žodžiais kritikuoja Churchillio vyriausybę.

Anot jo, gintis nebuvo įmanoma, nes britų kariuomenė ten palikta be tankų ir lėktuvų. Britų autoritetai daugiau rūpinosi kariuomenės vadavimu, bet ne salos apsauga.

Britai puolė Neapolį ir Syracuse

ROMA, liepos 10. — Britų lakūnai atakavo Syracuse, Sicilijos saloje, ir Neapolį. Šiame pastarąjam mieste, anot italų, 14 asmenų užmušta ir 30 sužeista.

Vokiečiai veržiasi Petrapilio, Kijevo ir Odesos kryptimis

Smarkus smūgis užduotas bolševikų užnugario linijoms

BERLYNAS, liepos 10. — Iš fiurerio Hitlerio vyriausios stovyklos sovietų fronte kelinta diena trumpai pranešama tik tiek, kad "visu rytiniu frontu vykdoma sekminga kova." Tas yra oficialūs pranešimai. Berlyne šie trumpi pranešimai aiškinami tuo, kad vokiečių karo vadovybė rengiasi užduoti naują smūgį bolševikams svarbiausiose ir gyviausiose fronto dalyse. Nereiks ilgai laukti to bolševikams netikėto smūgio.

Neoficialiais gi pranešimais nurodoma, kad vokiečių veikla prieš bolševikus nesustojusi. Tik iš fronto centro turima mažai žinių.

Vokiečių armija Pabaltijo fronte baigia užimti Estijos sritis ir paėmusi Ostrovo miestą žygiuoja Petrapilio kryptimi. Petrapilis (Leningradas) sužnybiamas iš dviejų pusių: iš Karelijos sąsmaukos, kur vyrauja suomiai, ir iš Estijos pusės, kur bolševikai daug nukentėjo. Ostrovo miestas yra Latvijos šone. Tenai bolševikai bandė nutiesti naują ginimosi liniją, bet vokiečiai sukoneveikė tą jų darbą.

DNB (vokiečių oficiali žinių agentūra) praneša, kad vakar Pabaltijo fronte bolševikų užnugario linijoms padaryta milžiniški nuostoliai. Visu tuo frontu sovietų kariuomenė atsimeta Petrapilio link.

Nežinoma, kas veikiasi Smolensko srityje. Bet tarp Polocko ir Nevelio nacių lakūnai bombomis sunaikino penkiolika sovietų karinių ir prekinių traukinių.

Pietiniam fronte vengrų ir rumunų armijų remiami vokiečiai veržiasi ne tik Kijevo, bet dar ir Odesos kryptimi. Sakoma, netrukus šie abu miestai bus paimti.

Svetur

MASKVA. — Britų ambasadorius sovietams Sir Stafford Cripps tarėsi su Stalinu. Komisaras Molotovas ambasadorių pristatė Stalinui.

LONDONAS. — Anglijos vyriausybė turi sumanymą slauges iš Amerikos (U. S.) į Angliją siųsti ne jūromis, bet orlaiviais. Šis sumanymas įteiktas U. S. vyriausybei.

ROMA. Italijos vyriausybė nusprendė visų amerikiečių fondus "užšaldyti" (sulaikyti). Seniau kai kuriems amerikiečiams buvo padaryta išimtis.

LONDONAS. — Kalbama, kad britų ambasadorius lordas Halifaxas, matyt, bus atšauktas iš Washingtono. Numatyta siųsti kitą kokį valstybės vyrą. Kalbama apie užs. reikalų ministrą Edeną.

BERLYNAS. — Nacių sluoksniuose spėjama, kad artimoj ateity J. A. Valstybės įsikiš karan ir greta Anglijos kariaus prieš Vokietiją.

CHICAGO IR APYLINKĖS. — Šiandie numatomas debesuotumas ir vėsiau. . .

Britai ir toliau kariauja Sirijoje

KAIRO, Egiptas, liepos 10. — Britų vadovybė praneša, kad britų kariuomenė ir "laisvieji" prancūzai ir toliau kariauja Sirijoje su neokupuotos Prancūzijos kariuomene.

Vadovybė savo biuleteny nė žodžiu nemini apie padarytas paliaubas su Sirijos karo autoritetais.

(Žiniomis iš Londono, prancūzų vadas Sirijoje svarstąs britų iškeltas paliaubų sąlygas, kurios dar nepripažintos).

28 metų amžiaus vyrai atidedami

WASHINGTON, liepos 10. — Kongreso žemesnieji rūmai pripažino pasiūlymą, kad iki šio liepos 1 d. sulaukusių 28 metų amžiaus vyrų nešaukti karo tarnybon drafto keliu.

Po to rūmai pradėjo svarstyti kitą sumanymą, būtent, pašauktus iki šioliai kareiviauti 29 m. amžiaus arba senesnius vyrus paleisti iš vienerių metų tarnybos, jei jie patys to pageidaus.

Naciai puola Angliją

BERLYNAS, liepos 10. — Vokiečių karo vadovybė praneša, kad nacių lakūnai bombonešiais puolė karo fabrikus Birminghame, laivų dirbtuves Plymoutho srityje ir Great Yarmouth ir Aberdeen uostus. Be to nuskandino 3.000 tonų britų laivą.

LONDONAS, liepos 10. — J. A. Valstybėms okupavus Islandiją, Anglijos ministras pirmininkas Churchill pareiškė, kad artimoj ateity numatomas britų laivyno sujungimas su J. A. Valstybių laivynu.

SUOMIAI ĮSIVERŽĖ TOLIAU SOVIETŲ TERITORIJON

HELSINKIS, liepos 10. — Suomių karo vadovybė vakar vakarą paskelbė, kad vokiečių padedama suomių kariuomenė per 35 mailes įsiveržė sovietų teritorijon. Norima paimti Kandalakšą, Petrapilio Murmansko geležinkelio svarbų punktą.

Suomiai daro pažangą 200 mailių ilgio frontu, kurs nuo Repola, ties sovietų Lekša ežeru, driekiasi šiaurių link iki Salla. Suomiai jau paėmė abu šiuos miestus (Repola ir Salla).

Salla yra apie už 80 mailių nuo Kandalakša. 1940 metų taikos sutartimi sovietai Salla pasisavino. Per tą miestą buvo projektuojamas sovietų geležinkelis, kuriuo norėta Kandalakša per centrinę Suomiją sujungti su Botnijos įlankos galu.

Šiaurvakarinėse Ladogo ežero pakrantėse suomiai lakūnai vakar nutrenkė aštuonis sovietų lėktuvus. Nuo šio karo pradžios suomiai numušė 81 sovietų lėktuvą. Patys suomiai vakar prarado keturis savo lėktuvus atakuojant sovietų aerodromus, geležinkelius ir susisiekimų linijas.

Suomijos įlankoje paskutinėmis dienomis suomių karo laivai nuskandino penkis sovietų laivus, tarp kurių du didelius transportus su kariuomene ir vieną minų šlavėją apie 5.000 tonų.

Po šių nelaimių jūroje sovietų lakūnai susimetė pulti Helsinkį.

Šiais laikais karas taip painus, kad palaikymui vieno kareivio fronte pramonėse turi dirbti 18 žmonių.

•

Amerikoje

WASHINGTON. — Prez. Rooseveltas reikalauja kongreso skirti $4,770,065,588 dol. karo departamentui. Tai 15 bilijonų dolerių programos dalis. Kiti bilijonai bus reikalaujami paskiau.

WASHINGTON. — Sen. Taftas senate pranešė jis seniau nugirdęs, kad J. A. Valstybių vyriausybė planuoja Anglijai padirbdinti jūros orinę bazę šiaurinėje Airijoje.

MEXICO CITY. — Radikalų organizacijų vadai reikalauja Meksikos vyriausybės, kad ji tuojau atnaujintų diplomatinius santykius su raudonąja Maskva.

WASHINGTON. — U. S. vyriausybė per savo atstovus reikalauja ašies valstybių, kad jos išlaisvintų visus įkalintus įtariamuosius amerikiečius.

WASHINGTON. — Prez. Rooseveltas šiandie priėmė sovietų ambasadorių Oumansky.

WASHINGTON. — Žiniomis iš Londono, britų vyriausybė Islandiją visiškai uždarius nuo visų korespondentų.

•

Panamos kanalas Amerikai atsėjo $280.000.000. Dabar apsiginklavimui Amerika išleidžia per vieną mėnesį tris sykius daugiau, negu atsėjo Panamos kanalas. O tos išlaidos kas mėnuo vis didėja.

Amerikos lietuvių gyvenimas ir veikimas

IŠ DETROIT LIETUVIŲ VEIKIMO

Iš Federacijos 4 skyr. sus-mo

ALRK Federacijos 4 sk. mėnesinis sus mas buvo birželio 30 d., West Side Lietuvių svetainėj. Susirinkęs nemažas būrys atstovų rimtai svarstė užsibrėžtus skyriaus darbus. Be to, dar užsiregistravo panelės M. Jurkus ir M. Andrilioniūtė.

Perskaitytas laiškas dien. "Draugo" admin. kun. P. P. Činiko, MIC., kuriame reiškiama padėka Federacijos skyriui ir pasidarbavusiems už surengtą "Draugui" vakarą 25 metų jubiliejaus paminėjimui ir už paramą katalikiškos spaudos. Pelno padaryta $200.85.

Sekančiai ėjo raportas iš rengiamo koncerto art. A. Kaskas. Raportą išdavė O. Kratavičienė, papildė P. Medonienė. Raportas priimtas.

Nutarta išnomuoti koncertui svetainę Art Institute lapkričio 9 d.

Likęs pelnas bus skiriamas Lietuvai Gelbėti Fondui. Bilietų kainos: $1.50, $1.00 ir 75c. Komisijai pavesta svetainę išnomuoti ir bilietus atspausdinti iki sekančio susirinkimo.

Komisijon skeibimams rinkti Šv. Petro parap. išrinktas S. Atkočiūnas, J. Juškevičienė, Šv. Antano parap. — V. Markevičius, energingas jaunuolis moksleivių kuopos narys, o Šv. Jurgio parap. pasirūpins pirm. P. Medonis.

Spaudos komisijon išrinkta M. Šimonis. Bilietų — A. Andrilioniūtė ir M. Jurkus.

Plačiai kalbėta apie Federacijos centro steigiamą informacijos biurą. Susirinkimas užgyrė biuro steigimą ir jo vedėją prof. K. Pakštą. Federacijos 4 sk. rems biurą.

V. Markevičius išdavė raportą iš susitvėrusios moksleivių kuopos. Raportas priimtas. Pradžiai veikimo vien balsiai paskirta iš Federacijos 4 skyr. iždo $20.00. Be to skyrius žadėjo remti kiekvieną moksleivių kuopos parengimą.

Korespondentė **A. A.**

EAST SIDE

Šaunios vestuvės

Birželio 29 d. Šv. Jurgio bažnyčioj kun. J. Čižauskas surišo moterystės sakramentu Marytę Vaičiunaitę su Theodore Cooper.

Sutuoktuvės įvyko 9 val. ryto. Žmonių susirinko daug; daug draugų ir draugių atėjo pažiūrėt Marytės šlubo. Jos tėvelis, broliai: Jonas ir Ignas buvo atvažiavę iš Sykesville, Pa., ir sesutė Ona Cain iš Du Bois, Pa. Vargonais grojo ir solo giedojo S. Bukšaitė. Choras mišias giedojo, nes Marytė per ilgus metus priklauso prie choro.

Vestuvių pokylis įvyko Union Hall, kur dalyvavo daug svečių.

Marytė buvo visų mylima mergaitė, pasižymėjus gražiais darbais įvairiose draugijose, ypač Sodalicijoj, kur per kelius metus ėjo pirmininkės ir raštininkės pareigas. Sodalicija apgailestauja netekus darbščios narės. Už tat ir draugės neužmiršo jos, nes birželio 24 d. Viktorija Čepelionitė surengė Marytei "Surprise Bridal Shower" Juozo ir Julės Miseliunų puošnioj rezidencijoj, prie Mark Twain. Skaitlingai susirinkusios įtei kė Marytei daug dovanų ir linkėjimų.

Po vestuvių jaunieji išvyko į Niagara Falls, N. Y., Sykesville, ir Du Bois, Pa. Grįžę apsigyvens Hamtramcke. **Pupa.**

Jubiliejinis piknikas

Jubiliejinis Lietuvos Dukterų Draugystės piknikas įvyks nedėlioj, liepos 13 d., Birutės darže.

Brangūs lietuviai!

Malonėkite atsiliankyti į šį 25 metų mūsų Draugystės gyvenimo jubiliejinį pikniką, pasidžiaugti vasaros gamta, pasilinksminti. Linksmumo suteiks Aukštakalnių orkestra, kuri grieš lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Dabar yra visų gražiausias laikas išvažiuoti į parkus ir miškus, ten gėlės žydi ir paukščiai čiulba, kur ir mes galėsime Birutės dainą užtraukti ir su savo gerais draugais bei pažįstamais pasimatyti ir gražiai pasižmoneti. Visi važiuokime į šį nepaprastą pikniką liepos 13!

Autobusas išvažiuos antrą val. nuo Šv. Jurgio mokyklos. **K. D.**

Aplink pasidairius

× **Jonas Pyragis, Petras Jackūnas** paminėjimui vardadienio birž. 29 d. J. Pyragio ūky buvo surengę pramogėlę, kurioj dalyvavo keliolika šeimynų. Jonas ir Petras visus vaisiais pavaišino ir tyrame ore linksmai laikas praleistas. Pagiryje skambėjo ir lietuviška dainelė. Pyragis su Jackūnu yra biznieriai — valgomųjų daiktų krautuvės vedėjai.

Linkime pasisekimo ir dar daug kartų Jonines ir Petrines paminėti.

× **Alfonsas Petrulis**, 2807 — 24 St., užlaikąs alinę, porai savaičių buvo išvykęs į Rytines valstijas — Athol, Mass., ir apylinkę praleisti atostogas. Grįžo pilnas įspūdžių. Atlankė savo senus draugus, su kuriais prieš keliolika metų tenai gyveno. A. Petrulis yra daug veikalų vaidinęs, yra scenos mėgėjas, taipgi senas "Draugo" skaitytojas. Visados prisideda prie kilnių lietuvių reikalų.

× **Karalius-King** su žmona iš Grand Rapids, Mich., stambus biznierius, svečiavosi Detroite pas gimines, bei pažįstamus.

NIAGARA FALLS, NEW YORK

Geras užsimojimas

Niagara Falls, New York. — Praeitą sekmadienį įvyko čia Šv. Jurgio parapijos darže labai sekmingas piknikas. Surengė jį, su didele klebono kun. J. Pauliukonio pagalba, parapijos choras to paties choro naudai. Tai buvo geras užsimojimas, nors ne visiems suprantamas. Mat, choras čia labai neskaitlingas ir, savaime suprantama, dėl to ir neveiklus. Kai kas manė: "kam kelių asmenų naudai ruošti pikniką, ir dar pavapijos darže ir salėj?" Bet, ištikrųjų, ne kelių choristų naudai, o tų kelių choristų pasidarbavimu ir pasiaukojimu buvo suruoštas piknikas, kad pats choras per pagyvintą veikimą daugiau jaunimo prie savęs patrauktų, o iš to būtų didesnė visai parapijai nauda. Taigi užsimojimas buvo geras ir Dievas jam palaimino.

Oras pasitaikė labai geras — žmonės atsilankė skaitlingai: buvo svečių iš Buffalo, iš Rochesterio, iš Clevelando, O., iš Norwood, Mass., iš Plymouth, Pa., ir iš Thompson, Conn. Gal, buvo ir iš kitų miestų, bet reporteriui tik tiek teko sužinoti. Tas skaitlingumas svečių aiškinasi tuomi, kad piknikas buvo surengtas tuoj po "4 July", kada žmonės, turėdami daugiau laisvo laiko, išvažinėja į tolimesnes kolonijas savo giminių atlankyti. Iš pradžios tas piknikas buvo manyta ruošti liepos 4 d., bet Niagara Falls miesto majoras šiais metais uždraudė tą dieną daryti bet kokį viešą parengimą: Pareikalavo, kad Nepriklausomybės šventė būtų švenčiama su didžiausiu ramumu, rimtumu ir susikaupimu, be jokio triukšmo ir šaudymo. Dabar po pasisekimo pikniko neskaitlingas, bet turtingas parapijos choras pradės naują gyvenimą, kuris sužavės visą parapiją.

Vestuvės

Liepos 5 d. įvyko čia šaunios vedybos ir vestuvės William Ledlingham su Adele Zykaite, dukterim užsitarnavusio parapijai veikėjo Juozapo Zyko, kitą syki gyvenusio Kenoshoj, Wis., o paskui Chicago, Ill. Svečiams priėmimas buvo suruoštas parapijinėje svetainėje. Toj pačioj svetainėj rugsėjo 20 d. įvyks vestuvės jaunosios brolio, Jonc Zyko.

Bendras visų parengimas

Rugpiūčio pradžioje, kaip kitais metais, Niagara Falls lietuviai rengia didelį subuvimą, kuris savo prašmatnumu turės pralenkti visus kitus parengimus, daromus atskirų draugijų, nes visos draugijos prie jo prisidės. Klebonas ir trustisai smarkiai prie jo ruošiasi, bet kol kas nei diena nei smulkmenos dar nėra skelbiamos.

Wisconsino Lietuvių Diena

Tradicinę Lietuvių Dieną rengia LRK Susivienymo Wis. apskritis Milwaukee, Wis. Piknikas bus Maple Grove Park, 3555 South 13 St., liepos 20 d.

Kviečiame visų kolonijų chorai, nariai, visi lietuviai.

Lietuvių Dienos tvarka bus sekanti:

11:15 šv. Mišios už Susmo narius Šv. Gabrieliaus bažnyčioj, South 10th, West Lapham St.

Po pietų žaidimai, trumpos kalbos, dainos, šokiai prie geros muzikos. Užkandžio bus visokio, taip pat ir gėrimo.

Gera proga visiems Wis lietuviams pamatyti Milwaukee lietuvių bažnyčią kurioj jau baigta vidaus pagražinimas.

Sus-mo narys

PLATINKITE IR REMKITE

ALL MAKES — NEW and REBUILT
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
—SMALL MONTHLY PAYMENTS—
ALL MAKES SOLD, RENTED AND REPAIRED
—LIBERAL TRADE-IN ALLOWANCE—
OUR RESULTS CAREY ONE-YEAR NEW-MACHINE GUARANTEE
★STAR TYPEWRITER COMPANY
ROBERT C. GOLDBLATT, Manager
189 W. MADISON ST.
Phone DEARBORN 8444
ESTIMATES—FREE—DEMONSTRATION

PIRM NEGU PIRKSITE MATYKITE MUS!

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS LENTŲ, MEDŽIO REIKMENŲ STATYBAI, MEDŽIAGOS STOGAMS
Finansuojame namų pastatymą ar pataisymą. — Nieko įmokėti — 3 metai išmokėti — Apkainavimas dykai.
Lietuvis Pardavėjas Stanley Litwinas — Vedėjas
Carr-Moody Lumber Company
3039 So. Halsted St.
VIC. 1272

PASKOLA ČIA GAUSI greit, lengvais išmokėjimais — NUO 5 IKI 20 METŲ.
MUTUAL FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2202 W. CERMAK ROAD
Tel.: CANAL 8887
Mokame 3½% Dividendų
Ben. J. Kazanauskas, Sec.
TURTAS VIRŠ $1,000,000.00

Taking your girl to the movies?
WATCH OUT!
Watch out that your breath does not offend . . . you yourself probably don't know whether it's offensive or otherwise. If you want to make a hit with your girl friend, there's a way to make your breath more agreeable. And it's easy. Simply rinse the mouth with Listerine Antiseptic before you start out. Listerine halts food fermentation in the mouth, the usual cause of breath odors according to some authorities, then overcomes the odors fermentation produces. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.
Before Any Date Use
LISTERINE ANTISEPTIC
To Make Your Breath Sweeter

STANLEY GAVCUS
— Parduoda —
JUODŽEMĘ
1 bušelis — 25c; 5 buš. už $1.00; 10 buš. už $1.50
Perkrausto Baldus, Vežioja Anglis
Kreipkitės prie:
Stanley Gavcus
110 So. Ridgeland Avenue
Worth, Ill. Tel. Oak Lawn 193-J-1

Būkite Malonųs SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išeksaminuoti jas moderniškiausia metoda, kuria regėjimo mokslas gali suteikti.
32 METAI PATYRIMO
pririnkime akinių, kurie pašalina visą akių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 0523 — Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8.30 p. m.
Treč. ir Šešt: 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

JOS. F. BUDRIK
Furniture House
3409 S. Halsted St.
Didelis pasirinkimas laikrodėlių

Akiniai teisingai prirenkami per patyrusį lietuvį daktarą.
•
Dėl sąžiningo radijo pataisymo pašaukite Yards 3088.
•
Budriko Radijo Progoramai:
WCFL 1000 K. Sekmadieniais 6:30 val. vakare
WHFC 1450 K. Ketvirtadieniais 7 val. vakare.
WAA 950 K. Hawaian — Sekmadienyje 4:30 po pietų.

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR OF
Ambrosia & Nectar
BEERS
Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.
2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus.
2423 W. Marquette Road

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office tel. YARds 4787
Namų tel. PROspect 1930

Ofiso tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 6—8:30 P. M.
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. YARds 5921.
Res.: KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1—3; nuo 6:30—8:30
756 West 35th Street

Tel. CANal 0257
Rez. tel.: PROspect 665.
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 vak. vakare

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet, 1—4 ir 6:30—8:30 vakare

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8
Sekmadieniais 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Taipgi akinius pritaikau.
3343 So. Halsted Street

DR. F. C. WINSKŪNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 West Cermak Road
Ofiso tel. CANal 2345
Ofiso Val.: 2—4 ir 7—9
Trečiadieniais pagal sutartį.
Rez. Tel.: HEMlock 3150

Tel. CANal 5969
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

Tel. YARds 2246
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Seredoj pagal sutartį.

Ofiso Tel.: VIRginia 1886
Resid. Tel.: PROspect 3534
DR. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1853 West 35th Street
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik susitarius.

Telefonas: HEMlock 5849
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Ofiso valandos:
Popiet — nuo 1 iki 3! Vak. 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas LAFayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais.
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994.
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais.

Telefonas CANal 7329
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2202 West Cermak Road
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.
Res. telefonas SEEley 0434.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

Tel. Cicero 1484
DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.
ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Rez. Tel. KENwood 4300
VALANDOS
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1—4 ir nuo 7—9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2451

Kautynėse per nepriklausomybės karą mes parodėme pasauliui, kad esame laisvės verta tauta.

Gen. Skorupskis

JAUNIMAS

LITHUANIA

(Santrauka iš vieno iš pirmųjų Lithuanian Information Bureau biuletinų, išleisto neseniai Chicagoje).

Lithuania is a nation whose history dates from the tenth century, and a great power from the fourteenth to the .. sixteenth century, federated with Poland in 1569 and conquered by Russia in 1795. Overrun by German armies in 1915, Lithuania declared her independence at Vilnius on February 16, 1918, and was recognized de jure by the governments of the world. One third of the Vilnius area was seized by Poland in 1920 when the Polish army violated the treaty of Suvalkai. Lithuania never recognized this seizure of its capital and in protest kept closed its demarcation line with Poland for 18 years.

Germany seized the district of Klaipeda on March 22, 1939 and the Russian army invaded the rest of Lithuania on June 15, 1940.

About 70% of the population of Lithuania is engaged in agriculture. The chief crops are rye, oats, barley, wheat, potatoes, flax and sugar beets. Woodworking industries are of considerable importance. The greater cities are Vilnius 210,000; Kaunas 120,000; Klaipeda 50,000; and Gardinas 50,000. The area of Lithuania proper is 33,977 square miles; population (1941), 4,080,000.

During the last three years of independence Lithuania imported mainly from Great Britain, Germany, Russia, Belgium, Holland and U.S.A., and her exports were directed mainly to the same countries.

About 80% of the Lithuanian population is Roman Catholic, 10% protestant, 8% Jewish and 2 Orthodox. There are universities at Vilnius and Kaunas and six other institutions of higher learning.

The Russian occupation of Lithuania is not recognized by the Lithuanian political parties and groups and by the foreign democratic governments. Therefore Lithuania still is maintaining fully recognized legation in London, Washington, Vichy, Bern, the Vatican and Buenos Aires. Lithuanian consular service is effectively working in the United States, Canada, Mexico, Argentina, Uruguay, South Africa, Manchuko, Great Britain, France and Switzerland. 650,000 Lithuanians in the United States and 100,000 in South America with their 30 newpapers and relief funds are strongly supporting the Lithuanian movement for the restoration of the independence of Lithuania . . .

(Red. Prierašas: Kaip aiškiai matyt, šis informacinis straipsnis buvo paruoštas prieš Rusų - Vokiečių karo paskelbimo ir Lietuvos sukilimo. Paduoti faktai ir statistika, manome, visgi įdomūs ir verti atspausdinimo).

Į ateitį žiūrint

" . . . Aišku, kad ir kiti trūkumai lietuvių gyvenime ir organizacinėje veikloje negali būti pašalinami nepriklausomai nuo senimo. Senieji veikėjai ir bendrai visa Amerikos lietuvių senoji karta vieni kitus į karstus lydi ir veda. Ir tai yra neišvengiama. Gi to akivaizdoje kaip tik reiktų šalinti visus trūkumus iš jaunimo gyvenimo ir Lietuvių senimui ir senajai veikėjų kartai turi nuoširdžiai rūpėti, kad lietuviškasis jaunimas perimtų senimo paliekamą testamentą, kad lietuvių moksleivija išeitų į visų amerikiečių visuomeninio ir valstybinio gyvenimo viršunes. Senoji lietuvių veikėjų karta turi be mažiausio pavydo ir su didžiausiu tikslumu sudaryti sąlygas pasiruošti jaunimui tokiems reikalams ir darbams ,kurių ji pati daugiau negalės ar net iki šiol tobulai negalėjo atlikti. Jau dabar aiškiai jaučiame, kad dabartiniai lietuvių tautos gelbėjimo reikalai reikalauja iš veikėjų kai ko daugiau, negu keliolikos lietuviškų laiškų parapijų klebonams, negu keliolikos atsišaukimų lietuvių senimo skaitomuose laikraščiuose, negu kelių bendroj sumoj brangiai kaštuojančių posėdžių gražiausiems projektams priimti ir jų įvykdymą ištisais mėnesiais ar metais atidėlioti. Tarp praeities, dabarties ir ateities turi būti glaudūs ryšys. Ateitis statoma ant praeities pagrindo. Bet nereikia dar užmiršti, kad per daug besismaginant praeities prisiminimais ir konkrečių naujų žygių nedarant, šviesesnės ateities nesukursime..."

("Studentų Žodis").

Energija ir darbai iškels mus į pasaulio tautų viršūnes ir vėl galėsime grąžinti mūsų tėvynei senovės didybę ir šlovę.

Williams' Homer Beats Nationals

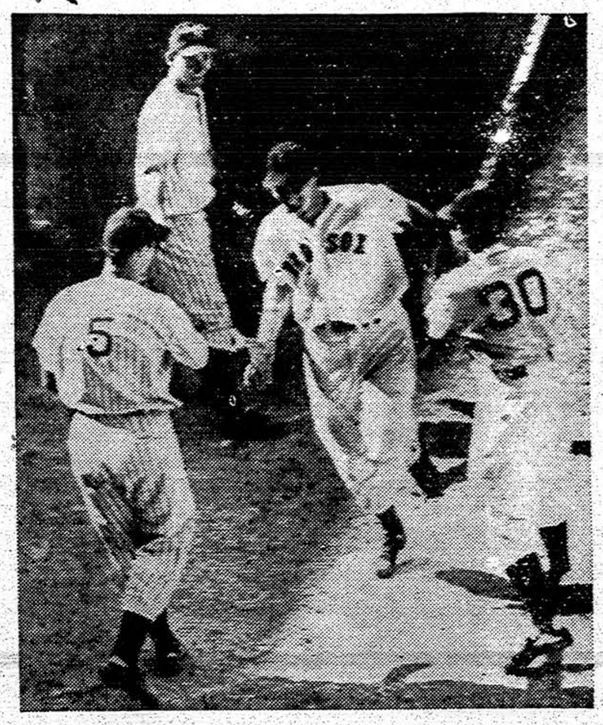

Ted Williams, Boston Red Sox outfielder being congratulated by Joe DiMaggio (5) and Mervin Shea (30) as he crosses the plate after his homer in the 9th inning with two out, and two on base, had won the All-Star game for the American league team. [Acme Telephoto.]

Iš studentų veikimo

Prieš keletą dienų Marianapolio Kolegijoje, Thompson, Conn. įvyko metinis Lietuvių Katalikų Studentų ir Profesionalų Susivienijimo Seimas. Seimo protokolas atspausdintas šiame puslapyje.

* * *

Chicagos Studentų Kuopa dar nenutraukė savo veikimą kad ir vasara gerokai įpusėjus. Paskutinis vasaros laiku susirinkimas bus laikomas antradienio vakarą, Liepos 15 d., lygiai 8:30 val. vakare, 2327 W. 23rd Pl. Liepos 26 d. Studentai-ės rengia "Birthday Barn Dande" apie kurį bus pranešta vėliau.

Ant pereito susirinkimo buvo nutarta kad pradedant Rugsėjo 16 d., nariai kurie neatsilankys į tris susirinkimus paeiliui bus automatiškai suspenduoti iš kuopos.

X. X.

Asmeniškumas ir organizacija

" . . . Asmeniškumas organizacijose yra vienas iš svarbiausiųjų veikimo kliūčių. Kiek daug veiklių grupių žūsta vien dėl to nelemtojo asmeniškumo, kiek susilpnina veikimą, kiek trukdo sklandų darbą!..... Kuo daugiau organizaciniame darbe bus užmirštami asmeniškumai, tuo veikimas bus sklandesnis ir sekmingesnis, tuo greičiau ir geriau bus pasiekti užsibrėžti tikslai . . . " ("Vytis").

Lietuvos Vyčių seimas

Didžiausios Amerikos lietuvių katalikų jaunimo organizacijos — Lietuvos Vyčių — Seimas įvyksta šįmet Pittsburgh, Penn., Rugpiūčio 12, 13, ir 14 dienomis. Šių metų Seimas žada būti skaitlingas ir gyvas. Nes netiktai prisieina savos organizacijos tolimesnio orientavimosi klausimus neatbūtinai išrišti, bet dar ir tarti savo žodį ir nusistatyti veikimo gaires akivaizdoje naujų įvykių lietuviškame pasaulyje.

Amerikos lietuvių visuomenė gali tikėtis iš Lietuvos Vyčių našių nutarimų mūsų bendrojo gyvenimo klausimais. Ji taipgi gali tikėtis, kad, Vyčiai, prašalinę trūkumus savoje organizacijoje, pareikalaus didesnės atstovybės ir balso Amerikos lietuvių gyvenimo ir veikimo vadovavime.

X. X.

Prieš-Seiminis Chic. Apskr. Vyčių Sus-mas

Lietuvos Vyčių Chicagos Apskritis laikys svarbų susirinkimą ketvitradienį, Liepos 17 d. Aušros Vartų Parapijos Salėje. 2327 W. 23rd Place. Šiame susirinkime bus galutinai prisiruošta prie Metinio Seimo Pittsburghe, delegacijos reikalai aptarti, ir tt. Kiek jau žinoma važiuoja į Seimą gana skaitlinga delegacija iš Chicagos. Šiuos žodžius rašančiam teko sužinoti, kad Antanas Stankus, Bill Klimas, Al. Manstavičius, Eduardas Kubaitis, Stasys Šimulis ir kiti jau yra net savo vietas užsisakę.

X. X.

Amerikos Lietuvių Katalikų Studentų ir Profesionalų Sąjungos Dešimtasis Metinis Seimas

1941 m., liepos 5-6 dienomis, Marianapolio Kolegijoje, Thompson, Conn., seimas pradėtas devintą valandą šv. Mišiomis, kurias laikė Marianapolio Kolegijos rektorius, kun. dr. Juozas Vaškas, asistuojant kun. dr. K. Matulaičiui ir kun. J. Kuprevičiui. Pritaikintą pamokslą pasakė kun. J. Mačiulionis.

Seimą atidarė vice-pirmininkė Valerija Jakštaitė. Kun. dr. Jonas Navickas sukalbėjo maldą.

1) Prezidiumo rinkimai.

Pirmininku išrinktas Balys Laučka. Jam pavaduotojais — Sofija Stulginskaitė ir Alicija Stasiliūnaitė. Sekretoriais — Estera Jokšaitė ir Petras Aikšnoras. Rezoliucijų komisija sudarė — dr. Pranas Galinis, kun. Kazys Barauskas ir Antanas Vaičiulaitis.

2) Sveikinimai.

Seimą sveikino kolegijos rektorius kun. dr. Juozas Vaškas, išreikšdamas viltį, kad seimas bus sekmingas ir našus.

Kun. J. Mačiulionis savo žodyje pabrėžė reikalą visą gyvenimą vairuoti pagal Kristaus pavyzdį.

Kun. Kazys Barauskas savo karštoje kalboje priminė Lietuvos kovas del savo laisvės ir nepriklausomybės. Jis ragino visus prisidėti prie šito Lietuvos atstatymo darbo.

Po kun. K. Barausko kalbos seimo pirm. B. Laučka pakvietė seimo dalyvius atsistojimui pagerbti tuos lietuvius, kurie birželio 22-24 dienomis žuvo del Lietuvos laisvės Kaune.

Toliau sveikino kun. dr. Kazys Matulaitis, savo kalboje ypač išreikšdamas religinį momentą studentų ir kiekvieno žmogaus gyvenimui ir veikimui.

Garbės pirmininkas dr. Pranas Galinis sveikindamas reiškė mintį, kad seimui pasisektų kuo geriausia pasiekti savo uždavinius.

Kun. dr. Jonas Navickas sveikindamas, tarp kitų dalykų, palinkėjo studentams ir geros asmeninės laimės.

Nuo atskirų kuopų sveikino sekantieji: Valerija Jakštaitė, Waterbury, Conn., Elena Katinaitė, Worcester, Mass. (Aušros Vartų parapijos); Adelė Įvaškaitė, Worcester, Mass.

Raštu sveikino: kun. dr. Jonas Starkus, Lietuvos Pasiuntinybė Vašingtone, Juozas Laučka, Jonas Šakočius, Petras Bernota, ir Hinsdale studentų kuopa.

3) Toliau sekė Antano Vaičiulaičio paskaita, tema "Lietuvio kovos tikslai." Savo paskaitoje iškėlė tris bruožus, būtent: Lietuvos tradicingumą ir senoviškumą, Lietuvos kultūros vavarietišką ir krikščionišką pobudį, ir pagaliau jos meniš-

(Nukelta į 6 pusl.)

Skanių, sveikų valgių paruošimui —

HOTPOINT

ELEKTRINIS PEČIUS

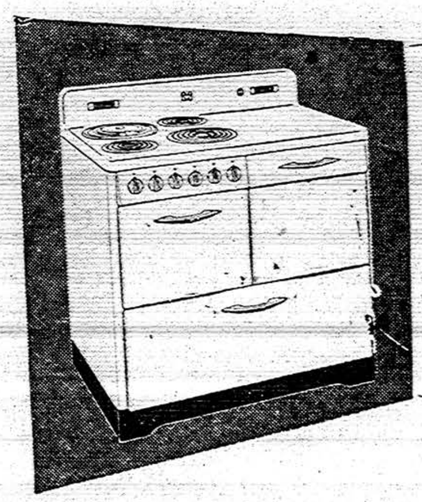

tiktai

$97.50

su Jūsų senu pečiu

(Kaina gali būti pakeista be pranešimo)

ĮTAISYMAS DYKAI

dėl 1, 2 arba 3 šeimynų grynai rezidenciniu namų, dabar vartojančių Edison Service

Kai valgius gamini elektra, reikalingi vitaminai, mineralai ir skonis sulaikomi–neišgaruoja

Visi šie patogumai

- Trys patobulinti Hi-Speed 5 karščių Calrod viršutiniai pleitai.
- 5-karščių Thrift Virtuvas su skoniu—užlaikančiu dangčiu.
- Visokio kepimo, skonį-užlaikantis pečius.
- Calrod kepimo vieneta su karščio atmuša.
- Patobulintas "Broileris".
- Vidus ir laukas — pilnai porceliuotas.

Matykite šiuos moderniškus Elektrinius Pečius pas Jūsų pardavėją, arba vienoje iš mūsų 11 krautuvių

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valsytbėse: Metams — $6.00; Pusei Metų — $3.50; Trims Mėnesiams — $2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei Metų — $4.00. Pavienis numeris — 3c.

Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvių katalikų dienraščio "Draugo" rėmėjams ir skaitytojams siunčiu sveikinimus ir geriausius linkėjimus!

Jūsų dienraštis ne vien tik patarnauja skaitytojams, informuodamas apie įvairius katalikams įdomius dalykus, bet nurodo tikėjimo tiesas, gina ir saugo jas nuo amžinojo išganymo priešų.

Dangeriopai tepadaugėja jūsų katalikiško dienraščio skaitytojų skaičius!

✠ AMLETO GIOVANNI CICOGNANI,
Laodicea Arkivyskupas,
Apaštališkas Delegatas

Propagandistų lenktynės

Vieną dalyką komunistai ir naciai turi puikiai suorganizavę — tai propagandą. Tai propagandai vesti ir vieni ir kiti turi speciales ministerijas, biurus, gerai paruoštus propagandistus.

Diktatūrų propaganda visada buvo vedama intensyviai ir planingai. Bet ji niekuomet nebuvo vedama taip plačiu mastu, kaip dabar, kuomet komunizmas ir nacizmas susikibo mirtinon kovon ir viens kitą nori nustumti nuo žemės paviršiaus.

Vokiečių-rusų karo pradžioj daugiau žinių ateidavo iš nacių šaltinių. Buvo gaunama daug ir nufotografuotų karo vaizdų. Vokiečiams pavyko nuimti sovietų kareivių atvaizdų, iš kurių pasaulis galėjo matyti, kaip mizerniai atrodo raudonarmiečiai, kaip Stalinas milijonus jaunų vyrų stumia į karo ugnį neparuoštus, nudriskusius, išbadėjusius.

Maskva susigriebė, kad tokie vaizdai jai daug kenkia ir dar labiau nustato prieš pasaulio viešąją opiniją.

Dėl to pastaromis keliomis dienomis prisiuntė Amerikos spaudai parinktų vaizdų iš savo kariuomenės gyvenimo. Nieks neabejoja, kad komunistų propagandistams buvo įsakyta nufotografuoti tą raudonarmiečių dalį, kuri bolševikiškų švenčių proga paroduoja Kremliaus kieme. Reikia neužmiršti, kad tarp paroduojančių kareivių sostinėj ir kariaujančių fronte yra labai didelis skirtumas.

Taigi, kaip ir vakar jau rašėme, kariaujančių tarp savęs diktatorių propagandos biurų skleidžiamas žinias reikia priimti dideliu atsargumu.

●

Dekanozovas pavojuje

V. G. Dekanozovas, buvusis Sovietų Rusijos ambasadorius Berlyne, gautomis žiniomis iš Turkijos, griežtai atsisakė grįžti į Maskvą. Atvykęs į Bulgariją, pasisakė toliau nebevažiuosiąs. Į sovietų teritoriją ir kojos nebekelsiąs.

Kodėl Dekanozovas atsisako grįžti į savo tėvynę?

Jisai bijo būti sušaudytas.

Tasai "gudrusis" bolševikų diplomatas "nesuuodęs" galimo nacių puolimo Rusijon ir Maskvos neperspėjęs. Už tat Stalinas jį skaudžiai nubaustų, kaip jau jis yra padaręs su daugybe kitų sovietų diplomatų ir aukštų valdininkų.

Pranešama, kad ne tik Dekanozovas, bet ir daug kitų bolševikų vienokių ar kitokių agentų užsienyje negrįžta Rusijon.

Ta proga bus vietoje priminti, kad Dekanozovo vardas buvo aukštai iškilęs Maskvoje po Baltijos valstybių užgrobimo. Jisai buvo to biauriojo smurto Lietuvoj, Latvijoj ir Estijoj įvykdytojas. Jam vadovaujant atsirado Paleckio "vyriausybė" Lietuvoj, pravesti "liaudies seimo" "rinkimai", Lietuva prijungta prie Sovietų Rusijos ir tūkstančiai mūsų tautos veikėjų sugrūsta į kalėjimus arba ištremta.

Už šiuos "nuopelnus" Maskva Dekanozovą paaukštino ambasadorium Berlyne pas "brolį" Hitlerį. Bet vargšas čia surado savo diplomatinės karjeros galą ir dabar turi drebėti, kad kruvinoji Maskvos ranka nepasiektų jo gerklės.

Ukrainai

Ukrainiečių spauda labai plačiai rašo apie dabartinę Ukrainos padėtį.

Kaip žinome, ukrainų teritorijoj dabar eina baisūs mūšiai, kurių pasekmės nežmoniškai yra skaudžios. Kraštas naikinamas ir žmonės žudomi ne tik karo fronte, bet ir toli už fronto. Besitraukdami bolševikai, pildydami Stalino įsakymą, viską degina, naikina ir ukrainus masiniai žudo.

Amerikos ukrainų laikraščiai patvirtina anglų spaudos pranešimus iš Lvovo ir kitų Ukrainos miestų, iš kurių pasitraukus bolševikų armija, paliko dideles griuvėsių ir žmonių lavonų krūvas.

Per dvidešimtį su viršum metų Ukrainos žmonės buvo naikinami. Įtariama, kad dabar, besitraukdami raudonarmiečiai, šiai tautai nori užduoti tokį smūgį, iš po kurio ji niekuomet nebegalėtų atsikelti.

Tačiau, šio krašto ukrainų vadai tvirtina, kad tauta pakels ir tuos sunkumus ir skausmus, ar anksčiau ar vėliau ji atsikels iš griuvėsių ir iškovos sau laisvę ir nepriklausomybę.

●

Pažadų laužytojai

Chicago Tribune korespondentas rašo iš Suomijos sostinės apie tai, kaip Sovietų Rusija laužė savo duotus pažadus 1940 m. kovo 12 d. sutartyje. Ne tik iškilmingi pažadai buvo laužomi, bet visas suomių valstybės gyvenimas paraližiuojamas. Padėtis susidariusi visai nebepakenčiama.

Suomių tauta norėjo gyventi taikoj su visais savo kaimynais. Ji nieko neužpuldinėjo, niekam blogo nedarė. Tačiau Sovietų Rusija prieš porą metų buvo užpuolusi, kad ją sunaikinti. Dabartiniame rusų-vokiečių kare suomiai norėjo išlaikyti griežtą neutralitetą, tačiau sovietų armija pradėjo ją pulti ir griauti jos miestus ir sodybas. Tuo būdu jie buvo ir vėl priversti gintis nuo žiauraus užpuoliko.

Suomiai, darydami su Maskva sutartis, turėjo žinoti, kad Stalino duoti pažadai nieko nereiškia, kad jo pasirašytos sutartys nevertos ne tos popieros, ant kurios jos yra surašytos.

Tą labai gerai patyrė ir Baltijos valstybės.

●

Apsisaugojimas

Šiomis dienomis daug rašoma ir kalbama apie tai, kad veltui yra norima suderinti amerikoniškas idėjas su europiejiškomis tradicijomis. Tokių galimumų nesą. Geriau esą visas savo jėgas įtempti prisirengimui reikale savo kraštą apginti ir išsaugoti respubliką nuo vidujinių priešininkų, kurie po priedanga karo siekia privesti kraštą prie diktatūros.

Suprantama, kad daugelio dalykų nėra galima suderinti. Suprantama ir tai, kad pirmoje vietoje reikia rūpintis krašto saugumu ir ypač akylai sekti "penktosios kolonos" veikimą, kurio tikslas yra sugriauti demokratinę santvarką Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir iškelti čia komunistišką arba fašistišką vėliavą.

●

Lenkai ir bolševikai

N-nos rašo:

"Lenkų valdžia ištrėmime veda "taikos derybas" su Sovietų Rusija. Gen. Sikorskis kalbėjosi su sovietų ambasadorium Londone, Maiskiu. Sakoma, kad susitarimas greitai įvyksiąs.

"Lenkai reikalauja, kad Maskva paleistų lenkų belaisvius, atsisakytų nuo savo pretenzijų į tas lenkų sritis, kurias ji pagrobė 1939 m. rugsėjo mėnesį, ir pripažintų Rygos sutartyje nustatytas Lenkijos sienas.

"Į tas sienas buvo įjungtas ir Vilniaus kraštas. Tai kas dabar pasidarys su tąja Stalino "dovana", kurią jisai davė Lietuvai 1939 m. spalio 10 d.?"

●

Vietos reikalai

Nauji įvykiai Europoj ir kitur tenukreipia mūsų viso dėmesio nuo vietos (Amerikos) lietuvių tautinių ir religinių reikalų. Neužmirškim, kad kuo stipriau mes čia būsime susiorganizavę, tuo didesnę paramą galėsime suteikti nepriklausomos Lietuvos atstatymui. Daugiau galėsime padėti ir šio krašto saugumo ir apsigynimo galimumų stiprinimui.

●

Metraštis

Kunigų Vienybės centro valdyba rengia medžiagą metraščiui, kuris žada būti įvairus ir turiningas. Nėra abejonės, kad tasai leidinys plačiai apims Amerikos lietuvių katalikų visuomeninį gyvenimą ir veikimą.

("Draugas", liepos 11 d., 1916 m.).

Vokiečiai perkirto liniją prie Verdūno.... Iš Paryžiaus pranešama, kad vokiečiai perkirto prancūzų liniją ties Dumlaup, iš kur jau visai arti Verdūno tvirtovė. Bet prancūzai pašėlusiai gina savo paskutines pozicijas. Seka negirdėti mūšiai...

Streikai Ispanijoje... Kai kuriuose Ispanijos provincijose prasidėjo generalis geležinkeliečių streikas. Apie streiką pranešama iš Barcelona, Oviedo, Valencia ir Bilbao. Kai kuriose vietose ištinka smarkūs darbininkų su policija susirėmimai...

2,000 carranzistų sukėlė revoliuciją.... Chihuahua mieste sukėlė riaušes apie 2,000 Carranzos kareivių. Gen. Trevino prieš sukilėlius pasiuntęs būrį kariuomenės. Ištikę kruvini susirėmimai miesto gatvėse. Abi šali panešusi didelius nuostolius. Keli šimtai sukilusių kareivių pabėgę į pietus, kad ten susijungtų su villistais. Carranza aštriai uždraudė meksikonų laikraščiams rašyti apie tą kareivių sukilimą....

Vokiečių submarinas plauks atgal... Vokiečių prekybinio nardančio laivo "Deutschland" — dabar esančio Baltimore, Md. — kapitonas Paul Koenig pranešė, kad jo laivas su prekėmis iš čia į Vokietiją išplauks už dešimtį dienų. Nežiūrint Anglijos ir Prancūzijos protestų, Washingtone paskelbta, kad "Deutschland" negali būt priskaitomas prie karo laivų rūšies, nes neturi jokių ginklų. Todėl jis čia nebus sulaikomas....

Kėsinosi nužudyti Argentinos prezidentą.... Iš Buenos Aires praneša, kad tulas anarchistas kėsinosi nužudyti Argentinos prezidentą. Kuomet prezidentas stovėjo ant balkono jis šovė į jį iš revolverio. Abu šoviniai nepataikė. Piktadaris suareštuotas....

Po svietą pasidairius

Rykštė nepalietus nei vieno cicilisto

So. Bostono maikinių cicilistų koks tai nesveikų vidurių žmogus, kiti spėja kad tai pats cicilistų čytas Maikis, ištlumočiojo, jog didžiausia ant šio svieto žmonijos rykštė yra — religija.

Toks maikiškas ištlumočijimas net kaikuriems cicilistams, kaip jie išsireiškė, pasirodė labai durnas. Girdi, pačiam Bostone, kur religija, kaip ir kituose Amerikos miestuose, gražiai klesti, cicilistų čyfui nei žvaigždė nuo kepurės nenukrinta: šoble švaistosi, munšainą verdasi, kai kada net ir kapitalistą tai ant elektros, tai ant ki tko apgauna, ir gyvena sau kuo puikiausiai. Ale, sako, teguł jis būtų gyvenęs Rusijoj, kurią dabar valdo be religijos žmonės. Senai ne tik šoblė būtų surudijus, ale ir jo paties kauleliai kur nors patvory supūtų.

Tai bent sudžia

"Anaconda, Mont., sudžia Hubert Le Jeune nubaudė jauną patogią moterelę ant dolerio už greitą važiavimą per miestą. Kada moterėlė stačiai jam atsakė, kad baus mės neužmokės ir veluk persėdės bausmę kalėjime, tada sudžia jai pasakė: "Mūsų kalėjimas yra netinkamas del taip patogios moterėlės, nes jame randasi daug biusų." Su tais žodžiais išėmė iš savo kišeniaus dolerį užmokėdamas už ją bausmę. Moterėlė su saldžiu nusišypsojimu padėkavojo jam ir apleido sudą." (S.).

Spicpirvirvio Dumkos

Amerika sako, duosianti pagalbą Sovietijai "paskolinimo - išnuomavimo" įstatymu. Pirmu žygiu privalėtų būti paskolinimas Sovietijai visų Amerikos komunistų ir visų mūsų bimbalų, vabalų, ir kitų raudonos rušies išverstodžių. Per dvidešimtį metų jie pasirodė Stalinui labai ištikimi, o jam dabar tokių ištikimų žmonių labai reikia.

"Deginkite viską," Stalinas savo kareiviams įsakė. Pirmiausia privalėtų išdeginti savo širdyse žvėrišką neapykantą "buržujiniam" žmoniškumui ir paprasčiausioms demokratinėms teisėms.

Prašau Nesijuokti

Jonas: — Agotele, tu man nemeluok, jau tu turėjai kelis jaunikius; aš iš tavo kalbos numanau ...

Agota: U-gi ką tu Junuti, kalbi! Dievaži, tu esi pirmutinis.

Jonas: — Tai, tai, kalbsveika, aš retkiu.

Agota (inpykus): — tie vyrai, tai visi nužiurus!... Ana, Baltrus ,dreiveris, ana dien tą patį kalbėjo ir kriaučiukas užvakar įlindęs į akis tą patį zaunijo, o šiandien vėl tu! ...

Juozas Varšva vienam piknike suėjęs savo pažįstamą Džimį Skaptuką sako:

— Gaš! Jau bus metai, kai tave mačiau. Ar gi jau niekur neišeinate, neišvažiuojate — nei į vakarą, nei į pikniką.

— Ištikrųjų, — atsakė Skaptukas. — Nuo pavasario mokame daugiau rendos, tai norime kuodaugiausiai ir namie būti. Jei moki, turi atsiimti.

VOKIEČIŲ LAKŪNAI SOVIETŲ NELAISVĖJ

("Draugas" Acme telephoto)

Čia parodoma keturi vokiečių lakūnai, patekusieji kokiu tai būdu į sovietų nelaisvę. Vienas raudonarmietis juos saugoja. Paveikslas atsiųstas radio bangomis iš Maskvos.

Alia Rachmanova

Studentai, Meilė Ir Čeka

Romanas iš Rusijos revoliucijos laikų

Išvertė **Ant. Pauliukonis**

(Tęsinys)

Rugpjūčio 7 d.

Pas mane buvo užėjęs Vadimas ir vėl išvažiavo — viskas baigta. Kiek aš jam savo širdyje išsaugojau gražiausių jausmų, svajonių ir lūkesčių! Ir kaip visa tai turėjo įvykti! Kai jis į mus atėjo, aš buvau savo kambaryje. Jis įėjo į vidų apsivilkęs savo uniforma, ištiesė man ranką ir visas paraudo. Paskum mes abu atsisėdome.

— Mane siunčia į Alatyrą, — tarė jis. — Rytoj išvažiuoju.

Ir vėl tik "pusė valandos." Ir aš vėl turėsiu laukti.

— Alia, — sako paskum jis tyliai, — būkie tokios geros, paskaitykite man nors vieną iš savo eilėraščių, kuriuos man parašėte.

— Su mielu noru, — atsakiau, paėmiau sąsiuvinį, atsiverčiau ir buvau jau bepradedanti skaityti.

Bet — jei aš ajm perskaitytsiu, tai jis supras, kad aš jį myliu. Todėl vėl užverčiau sąsiuvinį.

— Ne, aš negaliu skaityti! — atsakiau.

— Gerai, aš išeinu į prieškambarį. Ten jūs manęs nematysit, ir jums bus lengviau!

— Gerai.

Jis išėjo. Bet aš ir iš ten girdėjau, kaip jis visa krutine alsavo. Jis buvo labai susijaudinęs, ne mažiau ir aš.

— Laukiu, Alia! — išgirdau jį sakant.

Bet — jei aš jam perskaitysiu, tai jis supras, kad paskatyti!

— Alia, aš laukiu! — vėl tarė jis, kiek palaukęs. Man akys pasruvo ašaromis. Ir kodėl gi nagalėčiau jam pasakyti? Juk aš šios minutės taip laukiau!

— Alia, po penkių minučių man reikia išeiti!

Tyla.

— Alia, beliko tik dvi minutės, ir man reikia išeiti!

Tada imu tyliai skaityti . . .

Aš žinau, jis suprato kiekvieną žodį. Iš mano eilučių ir iš balso skambėjo meilė. Galop aš pabaigiau ir ėmiau laukti. — — — Prieškambaryje išgirdau žingsnius. — — — Bet jis pas mane negrįžo! Ne! Jis nuėjo į salę, paskum išėjo į koridorių. Girdėjau, kaip jis apsivilko paltą ir visai išėjo. — — Aš likau vienų viena. — — — Nuo mano kelių nuslinko sąsiuvinis su eilėraščiais ir Vadimo paveikslu. Jis išėjo. Kodėl? Kodėl? — — — Pamažu išėjau iš savo kambario ir nuėjau į salę, į koridorių. Ten gulėjo rusva odinė pirštinė, kurią jis išeidamas užmiršo pasiimti. Viskas žuvo. Jis manęs nemyli. — — —

Rugpiūčio 8 d.

Ant mano stalo guli atverstos knygos. Krūvos knygų. Aš galvoju, kad mylėti ne man skirta, o užuomaršą galiu susirasti tik studijose ir moksle. Mokslas nė vieno neapvilia. O laimės turiu išsižadėti — ji ne man. Pažiūrėti, aš atrodau rami, net linksma. Ir niekas nesužinos mano skausmo, man taikyto įžeidimo, niekas, nė jis.

Rugpiūčio 9 d.

Šiandien rinkimai į miesto dūmą. Visi baisiausiai sujudę. O ypač jaudinasi mūsų Maša, kuri nelauktai gavo teisę balsuoti ir visiškai sumišo, nežinodama ką daryti su ta didele atsakingumo našta, kurią dabar turi nešti valstybės labui. Todėl ji kreipėsi į mane:

— Barišnia, už kurį sąrašą man reikia balsuoti, kad būtų nei Dievas nenuverstas, nei tikėjimas, ir kad mūsų tėvelis caras vėl sugrįžtų?

— Tokio sąrašo visai nėra!

— Na, bet tada jau, mažų mažiausia, įsakinėti turi tik ne mužikai, nes jie Rusiją tai tikrai skradžiomis žemę nuvarys!

— Taigi, žiūrėk! — aiškinau jai. — Sąrašas Nr. 1 yra namų savininkų. Tas tau netinka. Nr. 2 yra demokratinio bloko, Nr. 3 — socijalistų revoliucininkų ir socijaldemokratų ir Nr. 4 — kareivių ir darbininkų atstovų. Taigi, tu gali balsuoti už Nr. 2 arba Nr. 3, bet jokiu būdu ne už Nr. 4, nes juo eina bolševikai, kurie, jei tik įsigalėtų, tuojau nuverstų ir Dievą, ir panaikintų tikėjimą.

(Bus daugiau.)

SOVIETŲ ATSARGINIAI Į FRONTĄ

("Draugas" Acme telephoto)

Naujai sumobilizuoti rusų kareiviai traukiniu vyksta į frontą.

Salazaras ir Portugalijos atgimimas

Liberalams įsigalėjus Portugalijoj, visą šimtmetį tęsėsi riaušės ir revoliucijos, o su jomis materialinis ir dvasinis skurdas. Jau anksčiau Porubalo grafas buvo davęs didelį smūgį Katalikų Bažnyčiai, bet tai buvo menkniekis palyginus su 1820 ir 1910 metų revoliucijomis. 1910 m. paskelbus respubliką, prasidėjo tikra anarchija.

1918 m. prezidentas Sidonijus Pais griebėsi energingiau valdyti šalį, bet po kelių mėnesių buvo nužudytas.

1926 m. gegužės 28 d. energingas ir pajėgiąs patraukti visų simpatijas, generolas Gomes da Costa griebėsi jėga už valdžios vairo. Iš pačios Portugalijos šiaurės, su maža kariuomene, į kelias dienas perėjo visą kraštą ir sėkmingai pasiekė Lisaboną, kur nuvertė ištižusius valdovus. Visiems buvo įgrisusi iki dantų betvarkė ir visai nusmukęs tautos prestižas.

Dr. Oliveira Salazaras, dar jaunas Koimbros universiteto profesorius, buvo pakviestas tvarkyti pairusius valstybės finansus. Politiniame gyvenime lig šiol nebuvo dalyvavęs, bet visuose buvo sukėlusios susidomėjimo jo knygos gvildenančios ekonominius klausimus. Tačiau Salazaro pateiktos, kai kurios esminės sąlygos finansams tvarkyti buvo atmestos ir šis tuoj atsistatydino.

Portugalija, nors ir geriau valdoma materialiai tebeskurdo. 1928 m. prezidentas Karmona asmeniniai apsilankė pas Salazarą ir antru kart pakvietė patarnauti valstybei sutvirtinant jos finansus. Šį kart gavęs pilną galią, Salazaras visa energija griebėsi darbo. Svarbiausias dalykas, tai visos, bet kurios ministerijos nepaprastos išlaidos turėjo priklausyti nuo finansų ministerijos. Darbas sekėsi, bet spartesniam vystymuisi reikėjo daugiau kapitalo. Portugalija kreipėsi į Tautų Sąjungą. Ši "mielu noru" sutiko duoti paskolą, tik šių pinigų paskirstymui pati Tautų Sąjunga norėjo paskirti savo komisiją. Portugalai baisiai užsigavo tokia "malonia" paskola. Salazaras pasiryžo vien tik tautos ištekliais išrišti sunkią ekonominę problemą. Visa tai jam pavyko padaryti.

Kadangi visokie tamsūs elementai mėgino drumsti atgimstančios valstybės gyvenimą, Salazaras 1932 m. paėmė valstybės vairą į savo rankas, tapdamas ministeriu pirmininku ir paimdamas keletą kitų portfelių. Vienu žodžiu tapo diktatorium. Tik šis diktatorius yra skirtingas nuo kitų, nes neturi jokių totalistinių siekimų. Pilna sąžinės laisvė visiems. Po jo energinga ir grynai krikščioniška valdžia Portugalijoj buvo užtikrintas saugumas, taika, ekonominis gerbuvis, prestižas prieš kitas tautas. Savo politikos priešininkams užtikrino laisvę, saugumą ir darbą, kaip ir kitiems piliečiams.

Ekonominėj srityj įvedė visokių pagerinimų: buvo atlikti dideli darbai įvairiuose miestuose, ypač pastatyta daug namų darbininkams; įkinkyta vandens jėga; pagerinti keliai, arba geriau sakant iš naujo nutiesti, nes pirmiau žmoniškų kelių kaip ir nebūta; pratilgintas gelžkelių tinklas; praplėstas telefono ir telegrafo susisiekimas; tiltai, kanalai, aviacija, radijas po Salazaro valdžia gavo visai kitą išvaizdą.

Socialinėj srityj, korporatyvinė sistema įvedė visišką klasių bendradarbiavimą. Uždraudė straikus ir įvedė sistematišką ir sąžiningą socialinių ginčų sprendimo studiją. Užtikrino apsaugą šeimoms. Įsteigė vaikų darželius ir prieglaudas. Pradžios mokslą pastatė ant krikščioniškų pagrindų.

Gerai ir tiksliai įvertindamas Katalikų Bažnyčios svarbą. Ją išlaisvino iš ilgos vergijos. Užtikrino saugumą dvasiškiams ir galų gale, praeitais metais, nepaisant kai kurių laisvamanių priešinimosi, pasirašė Konkordatą ir Misijų Sutartį su Šv. Sostu.

Kad Portugalija liktų ištikima savo tradicijoms ir galėtų lengviau skleisti Kristaus mokslą ir kultūrą misijų kraštuose, davė daug palengvinimų katalikų misijoms. Katalikų misijonieriai yra valdžios užlaikomi. Visos personalo paruošimo įstaigos Portugalijoj bei jos kolonijose gauna valdžios pašalpą. Balandžio mėn. buvo išleistas "Misijų Statutas", kuris aiškiai išdėsto kiekvieną Misijų Sutarties su Šv. Sostu punktą.

Balandžio mėn. taipgi dr. Salazarui sukako 52 metai amžiaus. Visa tauta įvertindama jo didelį darbą tiek vidaus, tiek užsienio politikoje, sukėlė labai dideles viešas manifestacijas.

Ir kitos tautos neužmiršo šios Portugalijai brangios dienos ir paaukojo ilgus straipsnius taip garbingam vyrui paminėti. Ne tik stebimasi nepaprastu Portugalijos atgimimu, bet nevieną tauta gyvai studijuoja jos korporatyvinę sistemą ir nori ją pasekti.

K.A.S.

Saleziečiai Portugalijoj

Saleziečiai Portugalijoj, kur dabar prisiglaudžia ir 6 lietuviai, buvo įsikūrę jau pabaigoje praeito šimtmečio. Per 1910 m. revoliuciją turėjo apleisti Portugaliją. 1926 m. vėl sugrįžo ir dabar turi 7 įstaigas. Dvi amatų mokyklas, vieną žemės ūkio mokyklą, dvi parapijas su pradžios mokyklomis ir dvi personalui paruošti įstaigas. Prie kiekvienos įstaigos veikia ir šventadienio oratorija ir apleisti vaikai gali išmokti bet kokį amatą ir vėliau gali lengvai užsidirbti duonos kąsnį.

Uždrausk sau bet kokią mintį apie senimą.

S. Marden

DON'T NEGLECT A COLD

Krūtinės slogos, kurios gali išsivystyti į nelaimę, paprastai palengvėja pavartojus raminančią šildančią Musterolę. Musterole nėra tiktai mostė. Jinai yra "Counter-irritant." Milijonai yra vartoję ją per 25 m. Daktarai rekomenduoja. Galima gauti aptiekose

MUSTEROLE

BETTER THAN A MUSTARD PLASTER

Žinelės iš laiškų

× Viename laiške mums rašo iš Berlyno gegužės m., kad su emigrantais atvyko į Berlyną prof. Eretas, dr. Leimono šeima; **dr. Leimonas** buvo sulaikytas prie sienos antru kartu. Kalba, kad nori pasigydyti, nes yra labai nukankintas ir vos pastovįs ant kojų.

× Iš Italijos laiške rašo, kad **vysk. Brizgys** Kryme. Jo brolis kalėjime.

× Buvęs "Saleziečių Žinių" redaktorius gyvena Evoroj, Portugalijoj. Ir daugiau lietuvių salaziečių gyvena Portugalijoj, kur darbuojasi išsiskirstę po visą kraštą. Ten gyvena ir kun. A. Sabas. Pabėgęs iš Lietuvos **kun. dr. Jonas Puišys** gyvena Vokietijoj. **Kun. dr. P. Petraitis,** Šv. Trejybės parap. Kaune klebonas, buvo pasodintas į kalėjimą.

Bolševikų žvėriškumas

Gautomis žiniomis bolševikai ne tik žvėriškai kamuoja savo politinius priešus, bet nepalieka ramybėje net senesnių moterų.

Taip, pavyzdžiui, jie be tardydami Ukmergėje Marytę Tarvidaitę, 58 metų amž., sulaužė jai ranką ir koją. Taip žvėriškai sužalotą ligonę jie be jokios priežiūros paliko kaime. Po dviejų mėnesių vienas gailestingas asmuo mirštančią atvežė Kaunan ir slapta pradėjo gydyti.

Redakcija gavo laišką iš vieno Lietuvos pabėgėlio kuriame tarp kitko rašo:

"Žemės ūkio draugija Marijampolėj gavo įsakymą perimti savo žinioj visą šio miesto pramonę. Aš kaip žemės ūkio draugijos tarnautojas pardavinėjau mėsos produktus, tai labai tiksliai žinojau visą prekių kiekį. Patiems pardavėjams buvo įsakyta stachanoviška dirbti, bet stengtis kuo mažiausiai per dieną žmoniai atleisti, kad kuo mažiausia parduoti prekių. O žmonių rėdai vargsta lauke už durų, galų gale žmogus per dieną išstovėjęs eina namo nieko negavęs, nes jau jam neišteko".

DŽIAUGKIS NATURALIA IR GRAŽIA IŠVAIZDA!

Gaminame Pleitas tiktai iš dantistų receptų.

60 Dienų Išmėginimui. Jei nebūsite pilnai patenkinti, tai sugrąžiname kiekvieną išleistą centą.

• PERMATOMI VIRŠŪS • DALIS PLEITŲ • BE Taisome ir perdirbame senas pleitas. — Mėnesiniai mokesčiai. 1 dienos patarnavimas.

G. P. JOHNSON, Pres.

VALANDOS:
Tolimesni Ofisai: Kasdie iki 8 val. v.
Vidurm. Ofisas: Kasdien iki 6 val. Antrad ir Ketvirtad. iki 7-tos val. vak.

A.A.A. Dental Laboratories
INCORPORATED
Didžiausia Pleitų Gaminimo Laboratorija Pasaulyje
1555 Milwaukee Avenue — Tel. ARM. 5550
202 South State Street — Tel. WEB. 4630
4831 Irving Park Boulevard — Tel. PAL. 4222
So. Side — 404 E. 47th St. — Tel. ATL. 6880
North Side — 4731 Broadway. Tel. LON. 1190
So. Side — 6447 S. Halsted St. Ph.: NOR. 3720

KNYGOS! KNYGOS!

Mūsų knygyne dar galima gauti pasirinkimą lietuviškos literatūros ir poezijos rinkinių. Dabar komunistų valdžiai užkirtus kelią lietuviškų knygų spausdinimui, LIETUVIŠKA KNYGA pasidarys retenybė. Įsigykite savo kopijas, kol jų dar lieka.

LITERATŪRA

JONO BILIŪNO RAŠTAI, Tilžė, 1913 m. 150 pusl. $1.00
ŽEMAITĖS RAŠTAI, I t., Vilnius, 1914 m. 390 pusl. $1.00
LIETUVIŠKOS PASAKOS, II t., surinko Dr. J. Basanavičius, 260 pusl. $1.00
PRAGIEDRULIAI, III t., Vaižganto, 290 pusl. $1.00
VAIŽGANTO RAŠTAI IV t., (Vilniaus ir Kauno laikotarpis — 1918-1921 m.), 240 pusl. $1.00
V. KREVĖS RAŠTAI, I t., Sutemose-Pasakos ir Dainos. $1.00
VARGO MOKYKLA, Literatūros Pasiskaitymai, 175 puslapiai $1.00
DIDŽIOJO KARO UŽRAŠAI — Pr. Žadeikis, I t., (1914-1916 m.) 75c
MAŽIOSIOS LIETUVOS BŪVUSIEJI RAŠYTOJAI — Prabočių Anūkas, Iliustruota, 130 pusl. 75c

EILERAŠČIAI

SU BALTU NUOMETU — J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, 225 pusl. $1.00
VAINIKAI, Naujesniosios Poezijos Antologija, Paruošė K. Binkis, 230 pusl. $1.00
JAUNOJI LIETUVA, MAIRONIS, 130 pusl. ..... .50
PADANGĖSE, Juozas Sakalas ir Dasaitis, 125 pusl. ..... .50
KRISTIJONO DUONELAIČIO RAŠTAI, Sutaisė J. Slapelis, 90 pusl ..... .50
TĖVYNĖS KELIAIS, Liūdas Gira, 65 pusl. ..... .35
RUDENS AIDAI, A. Jakštas, 100 pusl. ..... .35
GAMTOS PRILYGINIMAI LIETUVIŲ DAINOSE, pagal Dr. R. Van der Meulen ..... .35
MEILĖ, M. Gustaičio, 1914 m. ..... .25
BRĖKŠTA, M. Vaitkus, 1915 m. ..... .25

"DRAUGAS"
2334 S. Oakley Ave. Chicago, Ill.

Lietuvių katalikų studentų seimas

(Atkelta iš 3 pusl.)

kajį savitumą. Seimo dalyviai džiaugiasi gražia paskaita.

Padaryta pertrauka iki antros valandos.

4) Seimo sekretorius perskaitė pereitojo seimo protokolą.

5) Sekė Centro Valdybos raportai.

Dvasios Vadas kun. dr. J. Starkus savo raportą prisiuntė laišku. Sekantieji savo raportą pranešė paeiliui: Garbės pirmininkas dr. P. Galinis; Vicepirmininkas Pranas Skeivis; Vicepirmininkė Valerija Jakštaitė. Iždininkas Vincas Šaulys; Administratorius Eduardas Galevičius; Socialinė Sekretorė Jadvyga Stulginskaitė.

Padaryta 15 minučių pertrauka nusifotografavimui.

6) Toliau ėjo kuopų valdybų pranešimai. Iš Waterbury, Conn., kuopos pranešė kuopos veikimą Jadvyga Stulginskaitė. Iš So. Worcester, Mass., kuopos pranešė Elena Katinaitė. Iš Worcester, Mass. (Šv. Kazimiero parapijos) pranešė Adelė Ivaškaitė. Marianapolio kuopos darbus atpasakojo Stasys Grafas. Pagyrimo žodis buvo tariamas Waterbury kuopai, kadangi ji pasirodo viena iš veikliausių. Abi Worcester'io kuopos irgi pasirodo stropiai dirbančios.

7) Seimo priimtos rezoliucijos.

a) L. K. Studentų Seimas, įvykęs šių metų liepos 5 d., Marianapolyje, paveda valdybai pasveikinti dabartinę atsistatančios Lietuvos vyriausybę.

b) L. K. Studentų ir Prof. Sąjungos atstovai, susirinkę į dešimtąjį metinį seimą 1941 m. liepos 5 d., vienbalsiai nutarė išreikšti Jo Ekscelencijai Jungtinių Valstybių Prezidentui savo gilus ištikimybės jausmus šiais neramiais ir chaotiškais laikais, ir taip pat dėkingumą dėl šios vyriausybės viešai pareikšto pasmerkimo dėl tos smurtiškos okupacijos, kurią Sovietų kariuomenė 1940 m. birželio 15-16 dienomis įvykdė prieš Lietuvą, Latviją ir Estiją. Taip pat dėkoja Prezidentui už jo padrąsinančius žodžius, išreikštus Lietuvos delegacijos nariams baltuose rūmuose 1940 m., spalių mėnesį.

c) Laiškas Sovietų, Anglijos ir Vokietijos ambasadoms :

Kadangi Sovietų Sąjunga, laužydama savo sutartį su Lietuvos Respublika, smurtu užėmė Lietuvą, pateisindama šią okupaciją suklastuotais ir prievartos keliu pravestais "rinkimais" 1940 m., liepos 14 d.;

Kadangi Sovietų Rusija Lietuvoje tesurado nepilnus tris tūkstančius komunistų, palankesnių sovietiškajai okupacijai ir aneksijai;

Kadangi didžioji Lietuvos gyventojų dauguma nori savo gyvenimą tvarkyti pagal krikščioniškus pagrindus, pagal šventas šeimo teises ir pagal privatinės nuosavybės teisę;

Kadangi komunizmas plačioms Lietuvos gyventojų masėms yra visiškai svetimas ir nekenčiamas reiškinys;

Kadangi Lietuva yra daug senesnė tauta negu Rusija ir be maž 240 metus valdė didesnę Rusijos dalį, tuo tarpu kai Rusija Lietuvoje turėjo galios tik 120 metų.

Todėl iš viso to seka, kad komunistinės Sovietų sąjungos vyriausybė neturi jokios teisės kalbėti vardu Lietuvių tautos, kuri brangina savo pačios politinę nepriklausomybę, ir be to reikalauja, kad 40,000 lietuvių, tapusių baisiojo G.P.U. auka ir kurie dabar yra varginami Sovietų kalėjimuose Sibire, Kazakchstane, ir kituose tolimuose užkampuose, būtų grąžinta laisvė ir leista grįžti į savo tėvynę.

d) Nutarta pasiųsti vietos ganytojui, Hartford'o vyskupui, pasveikinimą.

e) Studentų seimas nutaria, kad kiekviena L. K. Studentų kuopa iki Naujų Metų surengtų vieną kokį nors paruošimą, iš kurio gautą visą pelną aukotų Lietuvos reikalams.

f) L. K. Studentų seimas, atsižvelgdamas į eiles kuopų veiklumą ir visišką iširimą, įpareiguoja sąjungos valdybai:

1. sustiprinti silpnai gyvuojančias kuopas.

2. steigti naujų kuopų kur tai yra galima.

g) Seimas kreipia naujosios valdybos dėmesį imti realių žygių, kurių pasekoje prie L. K. Studentų ir Prof. Sąjungos būtų prijungta katalikų draugovė Boston, Mass.

h) Kad pagyvėtų organizacijos veikimas, seimas nutarė:

1. kad seimai kasmet būtų laikomi įvairiose vietose.

2. kad artimesnės kuopos savo tarpe rengtų susivažiavimus.

3. kad būtų plečiamos pažintys tarp atskirų kuopų ir tarp jų narių.

4. kad visi studentai savo rašytu žodžiu aktyviau dalyvautų "Studentų Žodyje."

9) Centro valdybos rinkimai.

Garbės pirmininkas — dr. Pranas Galinis.

Pirmininkas — Petras Aikšnoras.

I Vicepirmininkė — Elena Katinaitė.

II Vicepirmininkė — Valerija Jakštaitė.

Iždininkas — Vincentas Šaulys.

Sekretorius — Jonas Navickas.

Administratorius — Eduardas Galevičius.

Socialinė sekretorė — Alicija Stasiliūnaitė.

Seimas pareiškė padėką Marianapolio vyriausybei, kun. dr. J. Navickui ir kun. dr. J. Vaškui už svetingumą rankų plojimu.

Seimas baigėsi kun. dr. J. Vaškui sukalbant maldą.

Petras Aikšnoras,
Seimo sekretorius.

Listen to
PALANDECH'S
YUGOSLAV-AMERICAN
RADIO BROADCAST
Every Saturday, 1:30 to 2:30 P.M.
STATION WHIP
1480 kilocycles
(First Station on Your Dial)
Featuring a program of
Yugoslav Folk Music

INDIANA LIETUVIŲ ŽINIOS

Naujas asistentas

Indiana Harbor, Ind. — J. E. vyskupas J. F. Noll paskyrė mūsų kleb. kun. K. Bičkauskui naują atsistentą kun. Jurgį J. Naudžių, kurs buvo įšventintas į kunigus birželio 7 d., Nekalto Prasidėjimo katedroje. Fort Wayne, Ind., primicijas laikė birželio 15 d., Šv. Kazimiero parapijoje. Wetfield, Mass., kur klebonu yra kun. Vincas Rudokas.

Kun. Jurgis gimė spalių 19 d., 1908 m., Holyoke, Mass. Pradžios ir aukštesnį mokslą išėjo Westfield'e. Ruošdamasis kunigystėn lankė St. Charles' College, Catonsville, Md., Seminary of Philosophy Montreal, Canada, in ten pat Grand Seminary. Mokslus baigė Tėvų Marijonų Seminarijoj. Hinsdale, Ill. Jis užima vietą kun. Igno C. Vaičiulio, kurs nukeltas į South Bend, Ind.

Linkime kun. Jurgiui pasisekimo. Labai malonu girdėt, kad darbuosis su jaunimu.

Vėsus oras

Šią vasarą malonu yra dalyvauti bažnytinėse pamaldose, nes karštis daugiau jau nekamuoja. Pasišventę parapijonai įtaisė "cooling systemą," kurs susideda iš dviejų "electric fans."

Gimimai

Sveikiname Petrauskus, kurie pereitą savaitę susilaukė dukrelės Šv. Katarinos ligoninėje. Taipgi geriausius linkėjimus teikiame S. Kubiszok, kuriuos ir gi Dievas palaimino dukrele.

Išvažiuoja į rytus

Liepos 15 d. į atostogas išvyksta Dubickai su šeimyna. Lankysis pas Dubicko tėvelius, Worcester, Mass. Su jais važiuoja ir P. Jurgučiai, Dubickienės tėveliai. Linkime laimingos kelionės ir linksmų atostogų.

Brookfield Zoo

Jūsų korespondentas pereitą sekmadienį lankėsi Brookfield Zoo (šale Chicagos). Buvo malonu susitikti ten su kitais, atvykusiais žvėrino pamatyti, parapijiečiai iš Indiana Harbor. Grįžtant namo Crawford Avenue sustojau Vytauto darže, kur buvo Chicago Heights lietuvių piknikas. Ir ten buvo mūsų parapijos žmonių. Aišku, indianharboriečiai moka gražiai liuosą laiką praleisti ir paremti netik savo koloniją, bet kitų kolonijų parengimus. Labai girtina ir linkime visuomet palaikyti glaudžius santykius su broliais lietuviais. Čia ir kitur.

Liepos 27 d. Vyčiai turės išvažiavimą Waverly Beach, o rugpiūčio 11 — antras parapijos piknikas.

Motiejus.

Halsted Exchange National bankas vakar minėjo 15 metų gyvavimo sukaktuves. 1926 m. tas bankas depozitų turėjo $60.138, o dabar turi $10.409.909.

A. † A.

VINCENTA MIELIUNIENĖ
(po tėvais Miliūtė)
Gyveno 4615 Lincoln Ave.

Mirė Liepos 10, 1941, 12:30 val. ryte, sulaukus 39 m. amž.

Gimus Lietuvoje, Tauragės apskr., Eržvilko parap., Rimšių kaime.

Amerikoje išgyveno 18 m.

Paliko dideliame nuliūdime vyrą Joną, tėvą Joną, motiną Liudoviką (po tėvais Paulauskaitę), brolį Feliksą, dėdę Petrą ir dėdienę Gertrude Milius, dėdes: Juozapą ir Antaną Milius ir jų šeimas; tetas: Petronelę Gudevičienę ir Magdaleną Zamulevičienę ir jų šeimas, gimines Laurinaičius ir jų šeimą, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų, o Lietuvoje tetą Oną Brozienę ir jos šeimą ir kitas gimines.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks Liepos 12 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Kryžiaus par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **Vyras, Tėvas, Motina, Brolis, Dėdės, Tetos ir Giminės.**

Laidotuvių Direktorius J. F. Eudeikis, Tel. YARds 1741.

Turtas Virš $6,000,000.00
Apart Apsaugos, Turime ATSARGOS FONDĄ Virš $495,000.00
Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų.
PARDUODAM U. S. DEFENSE SAVINGS BONDS
STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRginia 1141

Remkite tuos visus, kurie skelbiasi "Drauge"

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER - PRUZIN
Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

"Mūsu Atlikti Darbai Kalba už Save"

PAMINKLAI
MENIŠKAS DARBAS
ŽEMOS KAINOS
TEISINGAS PATARNAVIMAS
Venetian Monument Co.
527 N. Western Ave. Tel. See. 6103

PASKUTINIS PAGERBIMAS
JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCE Dieną ir Naktį
4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE
Tel. LAFayette 0727
Radio Programas — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytais, iš Stoties WHIP (1520), su P. Šaltimieru.

PASKOLOS — namams statyti, remontuoti ar pirkti. Ilgametis Išmokėjimo Planas.
VASARA JAU ČIA — DABAR LAIKAS PIGIAU IR PATOGIAU STATYBOS DARBUS ATLIKTI
Tapkite Finansiniai Nepriklausomi!!!
TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indeliai rūpestingai globojami ir ligi $5,000 apdrausti per Federal Savings and Loan Corporation. Mokame 3½%. Pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.
MŪSŲ PASITIKĖJIMO IR IŠTVERMĖS REKORDAS
45 Metai Sekmingo Patarnavimo. Nenuskriaudžiant Nei Vieno Klijento!
Keistuto Savings and Loan Association yra žymiausia, seniausia ir tvirčiausia lietuvių finansinė įstaiga.
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N.
Tel. CALumet 4118
3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Jos. M. Mozeris, Sec'y.

MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO 10-ti METAI
APTARNAUJA CHICAGOS ir APYLINKĖS LIETUVIJĄ

Vienintėlis Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje — Leidžiamas 9 Sykius į Savaitę
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak.
PENKTAD. ir ŠEŠTAD. 7 v. v.
WHFC—1450 kil.

KOPLYČIOS DYKAI VISOSE MIESTO DALYSE | AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
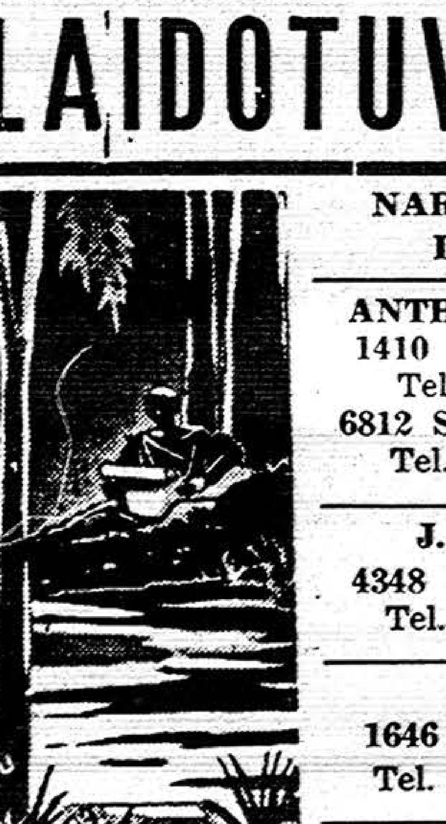
NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

ANTHONY B. PETKUS
1410 South 49th Court
Tel. CICERO 2109
6812 So. Western Avenue
Tel. GROvehill 0142

LACHAWICZ IR SŪNAI
2314 West 23rd Place
Tel. CANal 2515
42-44 East 108th Street
Tel. PULlman 1270

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Ave.
Tel. LAFayette 3572

S. P. MAŽEIKA
3319 Lituanica Avenue
Tel. YARds 1138-1139

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street
Tel. YARds 0781-0782

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue
Tel. YARds 4908

P. J. RIDIKAS
3354 South Halsted Street

Skyrius: 710 W. 18th St.
Visi Telefonai: YARds 1419

ARKIVYSKUPAS STRITCH SVEIKINA "DRAUGO" PERSONALĄ UŽ GRAŽŲ PASIAUKOJIMĄ VISUOMENEI!

Žadėjo dalyvauti "Draugo" jubiliejiniame bankiete per Kristaus Karaliaus šventę!

Vakar, Liepos 10 d., 1941 m., Jo Ekscelencija, Arkivyskupas Samuel A. Stritch prisiuntė "Draugo" Administratoriui ir visam "Draugo" redakcijos štabui svarbų ir reikšmingą pasveikinimo laišką. Tame laiške Jo Ekscelencija vaizdžiai nupiešia katalikiško laikraščio tikslą ir pažymi, jog dienraštis "Draugas" tikrai gražiai savo pareigas eina Lietuvių katalikų visuomenėje. Karštais ir nuoširdžiais žodžiais Jo Ekscelencija asmeniškai sveikina "Draugo" Administratorių ir visus retorius, kurių yra jau net penki: Redaktorius Leonardas Šimutis, kun. Juozas Prunskis, p. Ignas Sakalas, p. Petras Tumasonis ir p. Jonas Pilipauskas.

Visi tokie paakstinimai duoda jubiliejaus bankieto rengėjams daug energijos paruošti šaunų paminėjimą. Kol kas visi planai dar nėra baigti. Tai reiks laukti kiek laiko, kol bus galima paskelbti visuomenei.

pražutingas klaidas, skleidžiamas kitose šalyse, kesinantis šventoje Lietuvos žemelėje prigydyti naujosios santvarkos teriojantį materializmą, siekiantį pašalinti Kristų iš žmonijos tarpo, Aš šiuomi norių išreikšti jums ir jusų bendradarbiams savo sveikinimą už ligšiol atliktus jusų gerus darbus ir kartu siunčiu palaiminimą jusų darbams ir jusų užsimojimams religijos reikaluose.

Jusų Kristuje,

Samuel A. Stritch,
Chicagos Arkivyskupas.

Štai, Jo Eksc. paveikinimo laiškas!

Liepos 8 d., 1941

Gerbiamas Kunige Činikai:

Mane pasiekė žinia apie kad jusų katalikiškas raštis Draugas netrukus minės savo Sidabrinį Jubiliejų. Gerai žinodamas tą vertingą darbą, kurį tas laik raštis nuveikia šios šalies lietuvių tarpe, gindamas Katalikiško Tikėjimo tiesas prieš niekšiškas bedieviškojo komunizmo atakas, prieš laisvamanišką liberalizmą ir išstatydamas dienos švieson

Dalyvaus "Draugo" Jubiliejiname Bankiete

Pirmadienį, Jo Ekscelencija, Samuel A. Stritch Chicagos Arkivyskupas, priėmė kun. Kazimierą Reklaitį, M.I.C., Vyriausį Marijonų Spaudos Redaktorių ir kun. Petrą P. Činiką, M. I. C., "Draugo" Administratorių, privačion audiencijon ir pasikalbėjimuose parodė didelį susirupinimą Lietuvių Katalikų spauda ir pačios Lietuvos padėtimi. Kai kilo klausimas apie dalyvavimą "Draugo" Jubiliejiniame Bankiete, jis mielai priėmė pakvietimą ir net padarė kitų pasiūlymų jubiliejaus šventime. Už kiek laiko prižadėjo prisiųsti "Draugui" ypatingą ir specialų palaiminimą Jubiliejaus proga.

Konferencijoje paaiškėjo, jog Jo Ekscelencija labai seka įvykius pačioje Lietuvoje ir gerai supranta Lietuvių veikimą musų tarpe čia Chicagoje.

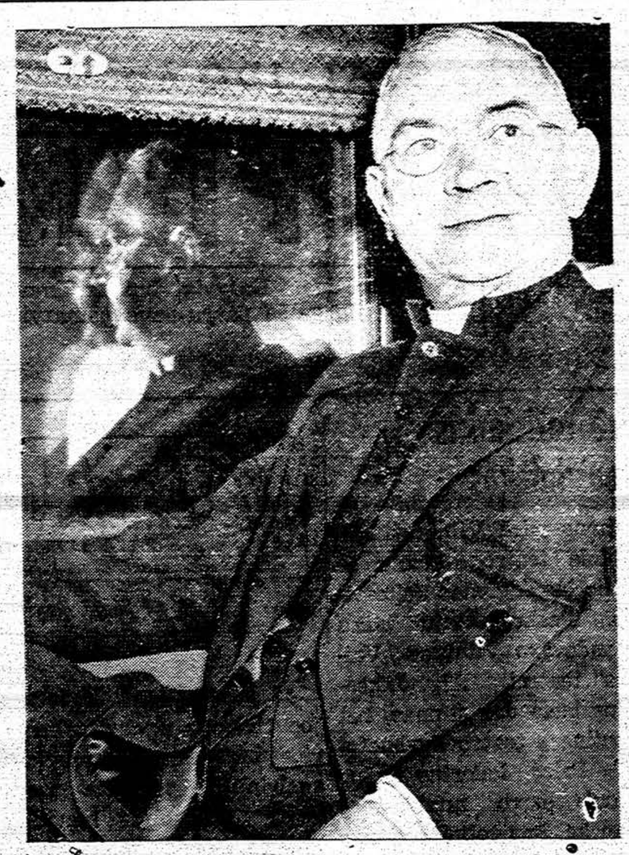

J. E. Arkivyskupas S. A. Stritch

nys: L. Šimutis, J. Laučka, kun. J. Balkūnas, kun. P. Juras, kun. A. Ežerskis, kun. M. Kazėnas, kun. Švagždys, kun. A. Baltutis, kun. V. Albavičius ir M. Vaičūnienė. **A. Valančius**

Jubiliejų pradedam pikniku

Draugystė Visų Šventųjų Moterų ir Vyrų, sulaukė 25 metų jubiliejaus. Jubiliejinį programą duja pradeda piknikų, kuris įvyks liepos 13 d., Kubilių darže, 83rd ir Kean Ave., Justice Park, Ill. Prądžia vienuoliktą val. ryto. Pirm. J. Šileikis, vardu komisijos, užtikrina visiems atsilankiusiems gerą laiką. Sako, piknikas bus tikrai žemaitiškas. Visus kviečia atsilankyti.

Rašt. **E. W. Mikutis**

Bendrai važiuojam!

Marquette Park. — Marijonų Bendradarbių 5 skyrius rengia bendrą išvažiavimą į apskričio pikniką, kuris įvyks sekmadienį, liepos 13 d. Marijonų ūkyje Hinsdale, Ill. Kas nori važiuoti troku, jis prie bažnyčios stovės 10 val. Tr... kas nuveš į pikniką ir parveš nebrangiai.

Marijonų Bendradarbių 5 skyrius nuoširdžiai kviečia rėmėjus ir svečius marketparkiečius dalyvauti Marijonų Bendradarbių Chicago apskrities metiniame išvažiavime. **A. P.**

Šio pasaulio žmonėms paprastai virsta džiaugsmas kančią, o Dievo vaikams — kančia į džiaugsmą. — **Richard Oetll.**

Kaip darbavosi darbininkų labui

Apie visokius "racketus" ir išnaudojimas darbininkų unijose esame daug girdėję. Dabar tenka išgirsti apie naujas vienoje unijoje šunybes.

Į įvairias unijas įlenda visokie išnaudotojai ir tokie daro visokias suktybes.

Štai dabar teisman patraukta Retail Clerks' unijos valdyba. Unijos nariai teisme įrodinėja indomių dalykų. Pavyzdžiui įrodinėja, kad unija rengdavo šokius ir visokias pramogas sergančių narių naudai. Aprokuojama, kad tokių įplaukų galėjo but $910.000. O tame fonde dabar nei cento. Sergantieji ir neišgalintieji nariai turi kreiptis į Cook County ligoninę.

Ta unija Chicagoj narių turi 5.300. Per keletą metų unijos valdybos parėdymu budavo kasmet rengiami šokiai ir iš visų narių už šokius būdavo iš anksto iškolektuojama po $2.50. Todėl minėta suma galėjo but sudaryta.

Su unijos narinėmis mokestimis pasielgta panašiai, kaip su sergančių narių fondu. Užrašų nėra. Pinigų taip-gi nėra.

Dabar kriminalio teismo parėdymu visos unijos bankinės sąskaitos tapo užarešt...

Nesusekė mirties priežasties

Shirley Philave, 9 metų mergina užsimušė krisdama iš lango 1869 W. Madison st. Tyrinėjimai buvo daromi, kad susekti kaip ta nelaimė įvyko. Bet to susekti nepavyko.

CLASSIFIED

DIDELIS BARGENAS!!!
Didelis, Pelną Nešantis, 22-jų kambarių Rooming Namas. Pilnai furnišiuotas. Su krautuve, kuri tinka grosernei ar kitam bizniui. Randasi ant kampo, 18 St. kolonijoj, arti bažnyčios. Parduos su visu namu labai pigiai.
EDW. G. ČERNAUSKAS
1900 S. Union Ave. CANal 2183

PARDAVIMUI MODERNIŠKAS APARTMENTAS
Parsiduoda moderniškas 5 kių apartmentų namas. Du 3-jų kambarių, du 5-kių kambarių, vienas 7-nių kambarių. 50 pėd. lotas. Stokerio šiluma. Greitam pardavimui $15,000.
FLYNN
710 W. Garfield Blvd.

"DRAUGO" SKAITYTOJAMS NOTARY PUBLIC DYKAI
Kurie norite pirkti savo namą, didelį ar mažą, farmą ar biznį, arba norite išmainyti bile ką turite nuo ko kito, kreipkitės pas **Charles Urnich (Kazį Urniką), 2500 West 63rd St. Tel. Prospect 6025.** Arba rašykite ir gausite gerų bargenų, teisingą ir draugišką patarnavimą ir sutaupysite pinigų.
Parsiduoda 4-rių fletų mūrinis namas, $3,500;
kitas 4-rių fletų mūrinis namas, $8,000.
2-jų mūrinis namas arti 62-rios ir Western Ave., $7,800.
Paskolas prirengiame be išlaidų.
CHARLES URNICH
2500 W. 63rd Street,
Tel. PROspect 6025.

Tas žmogus, kurs atneša tau kito paslaptį, nuneš kitam ir tavo paslaptį.
Montesquieu

CLASSIFIED

100 Dol. Dovanų
Tam, kuris įrodys, kad pirkti namą, lotą, arba farmą bėra saugus investmentas.
Pašaukite, kurie norite nusipirkti arba išmainyti, naują namą pastatyti, seną pataisyti. Taipgi turime keletą desėtkų senesnių namų po visą Chicagą, visokio didumo, biznavų ir privatiškų. Kainos nuo 18 šimtų iki 185 tūkstančių. Galima pirkti arba statyti su mažu įmokėjimu, kitus moketi kaip rendą.
CHARLES P. SUROMSKIS & CO.
6921 S. Western Ave.
Rep. 3713 — Vakarais Pros. 1111

REIKALINGAS DARBININKAS SPAUSTUVĖJE
Reikalingas tuojau prityręs spaustuvės darbininkas. Pastovus darbas.
Kreipkitės:
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

AR NORI ĮSIGYTI NUOSAVĄ NAMĄ IR $100 ĮEIGŲ Į MĖNESĮ?
Jei taip, šauk:
JOHNSON — REPublic 2030
11 kambarių rezidencija — 3-jų karų garadžius — lotas 85x125 pp. Kaina tiktai $5500.

PARDAVIMUI MŪRINIS NAMAS MARQUETTE PARK
Parsiduoda 2-jų fletų mūrinis namas gražiame Marquette Park. Ant dviejų lotų. Karštu vandeniu apšildomas. 2-jų karų garadžius. Del platesnių informacijų kreipkitės:
6636 S. Talman Ave.

PARDAVIMUI NAMAS SOUTH SIDE
Parduosiu gražų, 2-jų fletų namą pietinėje Chicagos dalyje. Mūrinis pagrindas. Cemento grindinys ir skalbyklos įrengimai beismonte. Uždaryti porčiai.
Šaukite: Tel. BOUlevard 5868

WHOLESALE LIQUOR ĮSTAIGA

Išvežiojame po visą Chicago

REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

N. KANTER, Sav.

MUTUAL LIQUOR CO.
4707 S. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

Iš Federacijos 12 skyriaus veikimo

Cicero. — Susirinkimas buvo 30 d. birželio. Kadangi susirinkimas atkeltas iš sekmadienio į pirmadienio vakarą, dėl tos priežasties buvo neskaitlingas. Kažin kodėl draugijų atstovai mažai kreipia dėmesio į Federacijos reikalus. Juk dabar ypač turėtų visiems rūpėti, ne vien draugijų atstovams, bet ir kitiems veikėjams. Deja, kažkodėl visi lyg atšalę. Jei ne moterys, tai nebūtų galima net susirinkimų įvykdinti. Šiais laikais veik vienos moterys ir veikia. O vyrai? Nežinia ką veikia. Vyrai, pabuskim ir pajudinkim žemę! Juk vyrų yra priedermė organizacijose darbuotis. Vyras yra galva ir gaspadorius ir visus svarbiausius organizacijų darbus turi užimti. Ypatingai šiais laikais. Dabar, pažvelgus į mūsų veikimą, moterys užima organizacijose net ir valdybų vietas. Taip pat ir dainos srity. Visą veikimą jos ima į savo rankas. O vyrai visų moterų užpakaly stovim. Jeigu taip, kam mes ir vyrai? Kam vyro vardą nešiojam? Gėda, vyručiai taip tinginiui pasiduoti! Kelkimės iš saldaus miego ir pradėkim veikti! Lietuva, mūsų tėvynė, šaukias mūsų pagalbos ir darbo. Visiems vyrams stojus į tautos darbą,, mūsų organizacijose didesnis judėjimas pasidarys.

Federacija šaukia visus vyrus į darbą!

Susirinkime pranešta, kad jau sukelta aukomis $311 steigimui Kryžiaus Kelių Marianapoly. Koplytėlė bus pastatyta atminčiai a. a. kun. J. Vaičūno. Prie to sumanymo ir skyrius prisidėjo $5.00 auka, ir Šv. Antano draugija taip pat $5.00 auka. Manome, kad ir kitos draugijos tai padarys.

Daug kalbėta apie Federacijos kongresą ir ar galima skyriui siųsti atstovas. Pasirodė, kad nėra lėšų. Jei aplinkybės leis, tai mūsų klebonas važiuos ir atstovaus 12 skyrių. Centro valdybon nominuoti šie asme-

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Niekad pirmiau nebuvo galima nupirkti tiek Valytuvo vertybės kiek dabar siūloma šiuo Hoover Valytuvu, vėliausio stiliaus ir su moderniškiausiais prietaisais. Pašaukite mus išmėginimui Jūsų namuose dykai. Valymo prietaisai už mažą primokėjimą.

The Hoover Co.
Sales — Service
LIPSKY'S RADIO STORE
4936 W. 14 St. Cicero, Ill.
Tel. Cicero 1329
DYKAI! Apkainavimas ir išmėginimas namuose!

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Noted Wedding Photographer for over 30 years
AIR CONDITIONED STUDIO FOR YOUR COMFORT
MOST MODERN
COMPLETE
ADVANCED PHOTOGRAPHY
LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE LAFAYETTE 2813

CONRAD
Fotografas

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood švietesnis. Darbas Garantuotas.
420 W. 63rd Street
Tel.: Biznio - ENGlewood 5883
Rez.: - ENGlewood 5840

Jūsų Gražus Apsirėdymas -Mūsų Specialybė

ŽAVIAUSIAS PASIRINKIMAS
SUKNELIŲ
BLIUSKELIŲ
PIBŠTINIŲ
KOJINIŲ
POCKETBOOKŲ
KORSETŲ
KŪDIKIAMS DRABUŽIŲ
V. VILEIŠIENĖ, SAV.
GLAMOUR FROCK SHOP
5922 W. Roosevelt Rd.
Tel. AUSTIN 1175

WHOLESALE FURNITURE BROKER

DINING ROOM SETS — PARLOR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGELS — STOVES.
All Nationally Advertised Items.

ALEX ALESAUSKAS & SONS
FACTORY REPRESENTATIVE
6343 So. Western Avenue
Telefonas REPUBLIC 6051

Garsinkitės "Drauge" ir patirsite didesnį pasisekimą Jūsų biznyje arba profesijoje.

DOMINIKAS KURAITIS, Sav. Rez. Tel. VICTORY 2499

AGENTAI:
Jonas Rodinas
Jonas Jasinskas
Ant. Labanauskas
H. Rajewski
"Shorty"

Buick

VARTOTŲ KARŲ SKYRIUS:
806 West 31st Street
Chicago, Ill.
Telefonuokite:
VICtory 1696

MILDA BUICK SALES
VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTŪRA
Nauja Vieta:
907 WEST 35TH STREET, CHICAGO
Telefonas: LAFayette 2022

GERA MUZIKA
DAINOS – ŠOKIAI

SEKMADIENĮ,
LIEPOS 13, 1941

Visų Šventų Parapija, Roseland

RUOŠIA NEPAPRASTAI ĮDOMŲ

JUBILIEJINĮ PIKNIKĄ

LAIMĖJIMAI.
Įvairios Linksmybės

VYTAUTO
PARKE

Svečiai bus pavaišinti **žemaitišku kugeliu** ir **midumi,** lietuviškuoju gėrimu, kuriuo Vytautas Didysis vaišino savo dvare savo garbinguosius svečius: Ciesorius, Karalius ir Kunigaikščius. Dalyviai bus **nufilmuoti** ir jų linksmūs veidai pasiliks įamžinti. Po kelių dienų jie galės patys save pamatyti judamuose paveiksluose.

KLEBONAS IR PARAP. KOMITETAS

Kainos kyla

Pragyvenimas nuolatai brangsta ir nėra vilties, kad kainų kilimas apsistotų.

Pragyvenimo kainos dabar kyla taip, kaip praeito karo metu.

Kviečių bušelis dabar tekainuoja $1.07. Bet pernai buvo veik 30c. pigiau. 1917 m. kviečių bušeliui mokėta $3.45. Taigi dar toli iki ano karo kainos, bet niekas nežino, ko galime sulaukti.

Cukrus pakilo 75c. ant šimto svarų. Bet dabar šimtas svarų tekainuoja $5.30, o ano karo metu buvo pasiekęs $19.00.

Naujokų loterija

Tie, kurie užsiregistravo liepos 1 d., netrukus bus šaukiami armijon. Jų loterija įvyks liepos 17 d. Naujokai gaus numerius ir, kaip visada, gavusieji žemiausius numerius pirmutiniai bus šaukiami.

Iš viso naujokų užsiregistravo visoje Amerikoje 750,000. Per pirmąją registraciją praėjusį rudenį užsiregistravo net 16,500,000 vyrų. Tada registravosi vyrai nuo 21 iki 36 metų amžiaus. Dabar pagal naują parėdymą vyrai nuo 28 metų amžiaus nebus šaukiami į armiją.

Mirė valgydamas

John E. McBride, 37, vakarieniaudamas namie, 6130 So. Carpenter st., staiga gavo širdies ataką ir tuoj mirė.

ŽUVO SU LAIVU

("Draugas" Acme telephoto)

Dorothea L. Koehn, 35, iš Oshkosh, Wis., kuri vyko karo laivu į Angliją. Laivas buvo sutorpeduotas ir ji nuskendo. Ji buvo slaugė. Kitos penkios slaugės išsigelbėjo.

Prapuolė vaikas

Policija tyrinėja, kur dingo James F. Tilton, 10 metų vaikas. Jis prie savo namų, 2043 Howe st., sėdo į vaisių pedlioriaus vežimą. Pedliorius sako, kad vaikas pavažiavęs tris blokus, nulipęs nuo jo vežimo ir nuėjęs savo keliais.

Mirė po susižeidimo

T. Johnson, 83, liepos 5 d., savo namuose, 533 No. Drake ave., nukrito trepais ir dabar mirė. Jis buvo aklas.

Pašto ženklų paroda

Chicagos pašto viršininkas skelbia, kad liepos 22 d. Chicagoj prasidės Amerikos pašto ženklų paroda. Tai bus indomu ypač tiems, kurie pašto ženklus renka. Su tų ženklų rinkiniu Chicagon atvyks Post Office Department Philaletic Truck. Jisai stovės prie Congress st. ir Michigan ave. Pirmą parodos dieną bus nuo 12 val iki 5 val. vak., o po to per keturias dienas nuo 9 val. iki 5 v. v.

Jauniems ir seniems proga pamatyti pilną rinkinį Amerikos pašto ženklų ir taipgi pamatyti mašinas, kuriomis pašto ženklai spauzdinami. Visi atsilankiusieji gaus atminčiai po dovaną.

Reikalauja $100,000

Malla Blatherwick patraukė į teismą Paul Otto, tavernos savininką 8305 W. North ave. Ji sako, kad jos duktė, kuri yra aktorė ir šokėja, jo tavernoj nusigėrus ir po to jodama nukrito nuo arklio ir nusilaužė koją. Per tą nelaimę šokėja sugadino savo karjerą, o jos motina sako, kad už tai turi atsakyti tavernos savininkas, kurio įstaigoj ji prisigėrė.

Kuria šeimos židinį

Henry Rogalski su Helene Mikucki.

Eugene Jankoski su Mary Lodzinski

Edward Ulanowski su Mary Kudla.

Mirė režisierius ir aušrininkas

Kaune mirė Vilniaus valstybinio teatro aktorius ir režisierius Algirdas Jakševičius. Paskutiniuoju laiku jis vadovavo Vilniaus "Vaidilos" teatrui. Alg. Jakševičius buvo dar jaunas, bet talentingas teatro darbuotojas. Prieš kelerius metus velionis buvo nuvykęs į Ameriką, kur tobulinosi pas režisierių A. Oleką-Žilinską.

Šakiuose mirė senas aušrininkas, knygnešys ir kovotojas Pranas Kriaučiūnas. Jo laidotuvėms ruošti sudarytas specialinis komitetas.

Chicagoj projektuojama statyti naują "armory" už tris milijonus dolerių. Dabar Illinois Armory Board jau ieško tai įstaigai tinkamos vietos.

Aplink mus

× **E. Samienė,** Federacijos Chicago apskr. sekretorė, praėjusiam apskrities susirinkime išrinkta atstove į Federacijos kongresą būsimą Marianapoly rugpj. mėn. pradžioje.

× **Federacijos Chicago** apskrities susirinkime, praėjusį trečiadienį, nutarta pasiųsti prašymą Amerikos Raudonam Kryžiui, kad jis teikdamas paramos kitų karo paliestų kraštų žmonėms, nepamirštų ir Lietuvos žmonių.

× Praeitą sekmadienį į Bass Lake, Indiana, vizitą padarė vestsaidiečiai p-nai Klikūnai, jų dukrelė Febronija ir sūnus Pilypas, Loyola universiteto medicinos fakulteto studentas. Mat išmėgina savo naują automobilių, kaip greitai gali bėgti.

× **M. Šimkaitės su W. Nakrošu,** iš Brighton Park iškilmingas šliūbas Šv. Kryžiaus bažnyčioj bus liepos 12 d., 12 val. dienos. Vestuvių puota įvyks Sherry Hotel. Jaunoji yra duktė žinomos Town of Lake veikėjos Stelos Šimkienės, kurios namuose 4640 So. Hermitage Ave. įvyko ypač turtinga "bridal shower".

× **Į 24 valandas,** Bass Lake, Indiana, prie Anselmo ir Agnietės Kudulių vasarnamio pastatytas kitas namukas. Generaliu architektu buvo plačiai žinomas buvęs namų statytojas iš Marquette Park, Kazimieras Vilimas, o kontraktorium patsai savininkas, Anselmas Kudulis; talkininkavo Cipriįonas Druktenis ir Matas Ališauskas.

× **"Know Your Neighbor Day".** Tai antras metinis tos rūšies piknikas, kurį rengia John Pakel, building contractor, ir Chicago Savings and Loan Ass'n, liepos 13 d. Forest Preserve Buffalo No. 2 (Kean Ave. keli blokai į pietus nuo Archer av.)

× **Rūpinsis šelpimu** nukentėjusių nuo karo lietuvių. Planams sudaryti Federacijos Chicago apskr. susirinkime išrinkta komisija iš 7 asmenų: P. Čižausko, dr. P. Vileišio, M. Paukštienės, A. Valančiaus, R. Baliausko, P. Vaicekauskienės ir kun. Albavičiaus.

Kai tėvynei bus gera, tai ir visiems tėvyniečiams bus gera joj gyventi.

Pulk Plechavičius

Marijonų Bendradarbių
IŠVAŽIAVIMAS

Į MARIJONŲ ŪKĮ, HINSDALE, ILLINOIS

Sekmad., Liepos-July 13, 1941

Iškilmingos Pamaldos Seminarijoje 10:00 valandą ryte

Pelnas Skiriamas Marijonų Seminarijos Naudai

LAIMĖJIMAI:

1. $10.00 pinigais
2. $3.00 pinigais
3. $2.00 pinigais

MUZIKA – DAINOS – LINKSMYBĖS – SKANŪS VAIGIAI